

PODÉL ŘEKY OHŘE

CYKLOPĚŠÍ OKRUH TEREZÍN - BOHUŠOVICE NAD OHŘÍ

ATELIER TREVISAN - SKLENÁŘ
15120 ÚSTAV KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY
ORIHELOVÁ NATÁLIE
ATELIÉR I - VELKÉ MĚŘÍTKO
2. ROČNÍK - ZS 2020/2021

OBSAH

ÚVOD

Zadání ateliéru

Anotace

ANALÝZY

Současný stav

Chráněná území

Inventarizace dřevin

ÚSES

Záplavové území

Výhledy a průhledy

Historie Terezína

Historický vývoj říčního koryta Ohře

Hodnoty a problémy + SWOT

KONCEPCE NÁVRHU V RÁMCI KVADRANTU

Koncept okruhů

Šířky a materiály cestní sítě

Koncepce vegetačních úprav

NÁVRH DETAILU - JEHLA

Vysvětlení návrhu

Situace a řezopohled

Vizualizace a konstrukční řešení

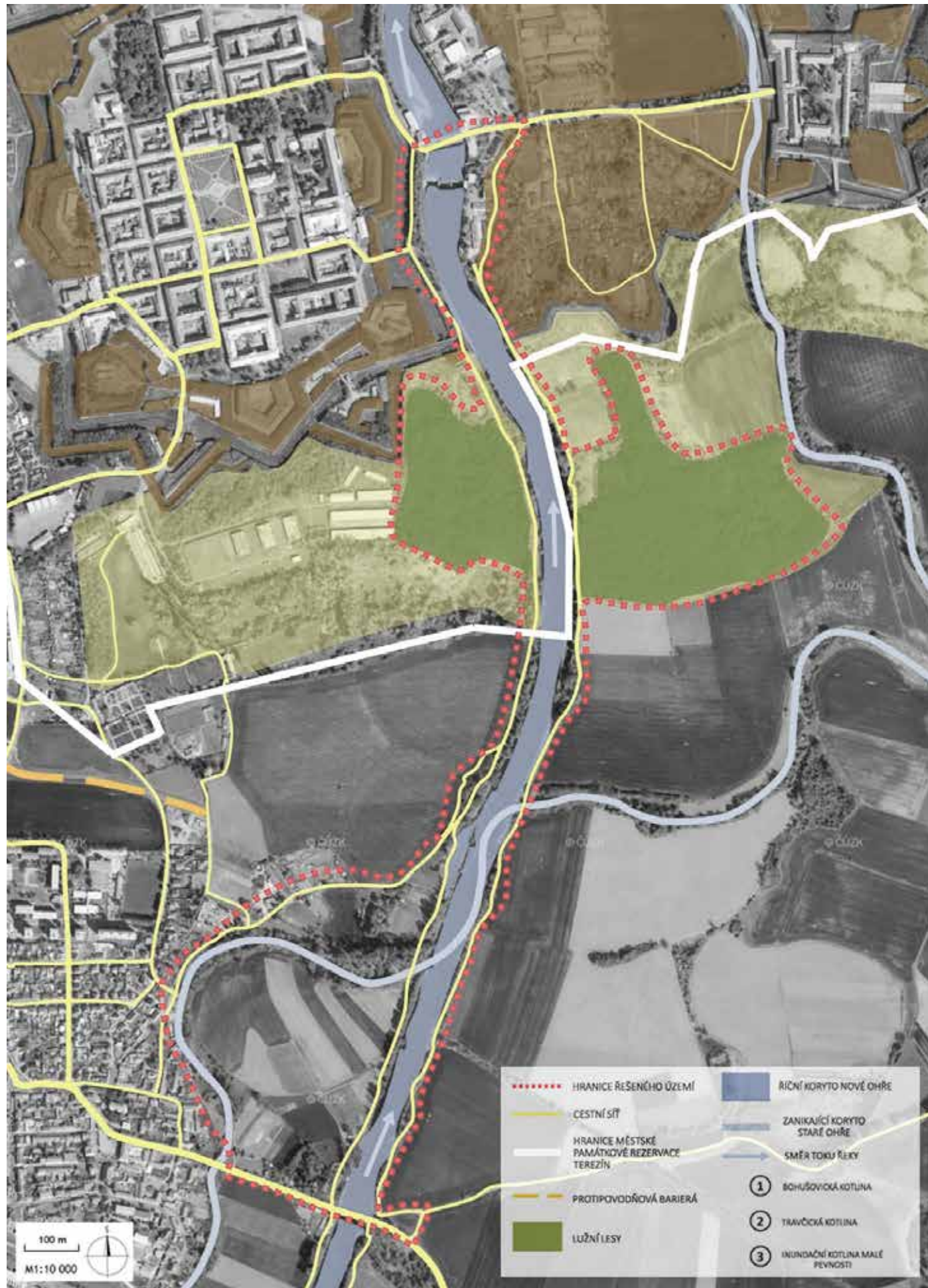
KRAJINA, SÍDLO A ČLOVĚK

Smyslem prvního ateliéru je seznámit studenty s navrhováním ve velkém, krajinném měřítku. Cílem je studenty naučit přemýšlet o svých návrzích holisticky, tak aby přistupovali k navrhování strukturálním způsobem, ve které budou schopni vnímat jednotlivé prvky, jako integrální součást celku. Během semestru bude kladen důraz na analytickou práci v terénu, a to v různých typech krajiny (v krajině krajinářsky komponované, v kulturní zemědělské krajině, i v krajině průmyslově zdevastované, okolí vodních toků atp.).

ANOTACE

Projekt Podél řeky Ohře se zaměřuje na obnovení a zachování biodiverzity v krajině. Řeší její uspořádání a prostupnost ve velkém měřítku. Snaží se ukázat a rozvinou povědomí lidí o důležitosti rozmanitosti v krajině a vytvořit místa, která na nás budou esteticky působit a zároveň plnit svoji funkci.

SOUČASNÝ STAV

ŘEZOPOHLED LUH - LUH

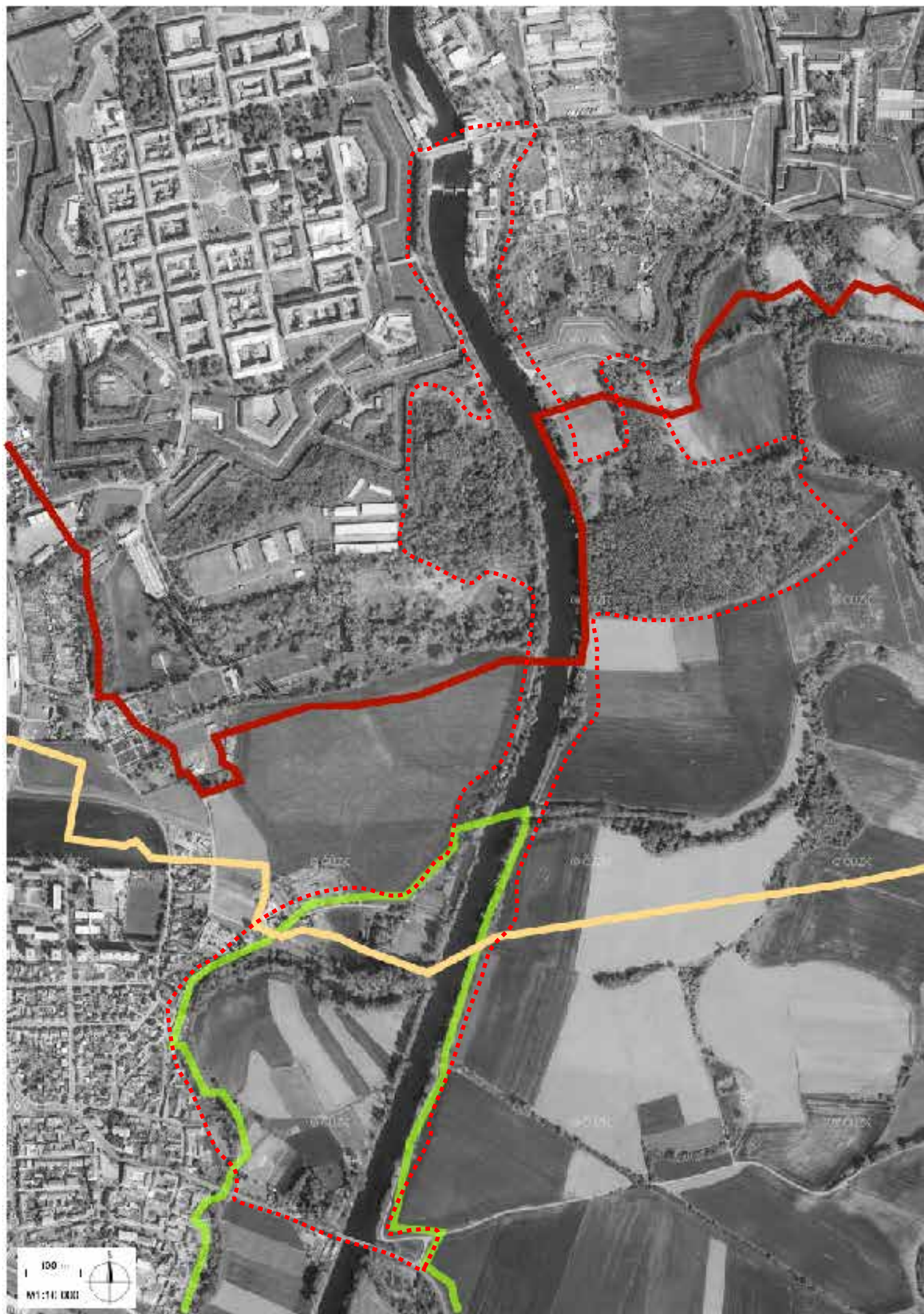

Lužní lesy vznikly díky umělému vytvoření inundačních kotlin za vzniku vojenské pevnosti Terezín v roce 1780.

ŘEZOPOHLED PŘES ŘEKU OHŘI V MÍSTĚ POLOOSTROVA

Poloostrov vznikl jelikož koryto Ohře bylo uměle upraveno. Postupem času si řeka vytvořila slepé rameno Staré Ohře a mezi ramenem a novou řekou vznikla tato zajímavá kompozice

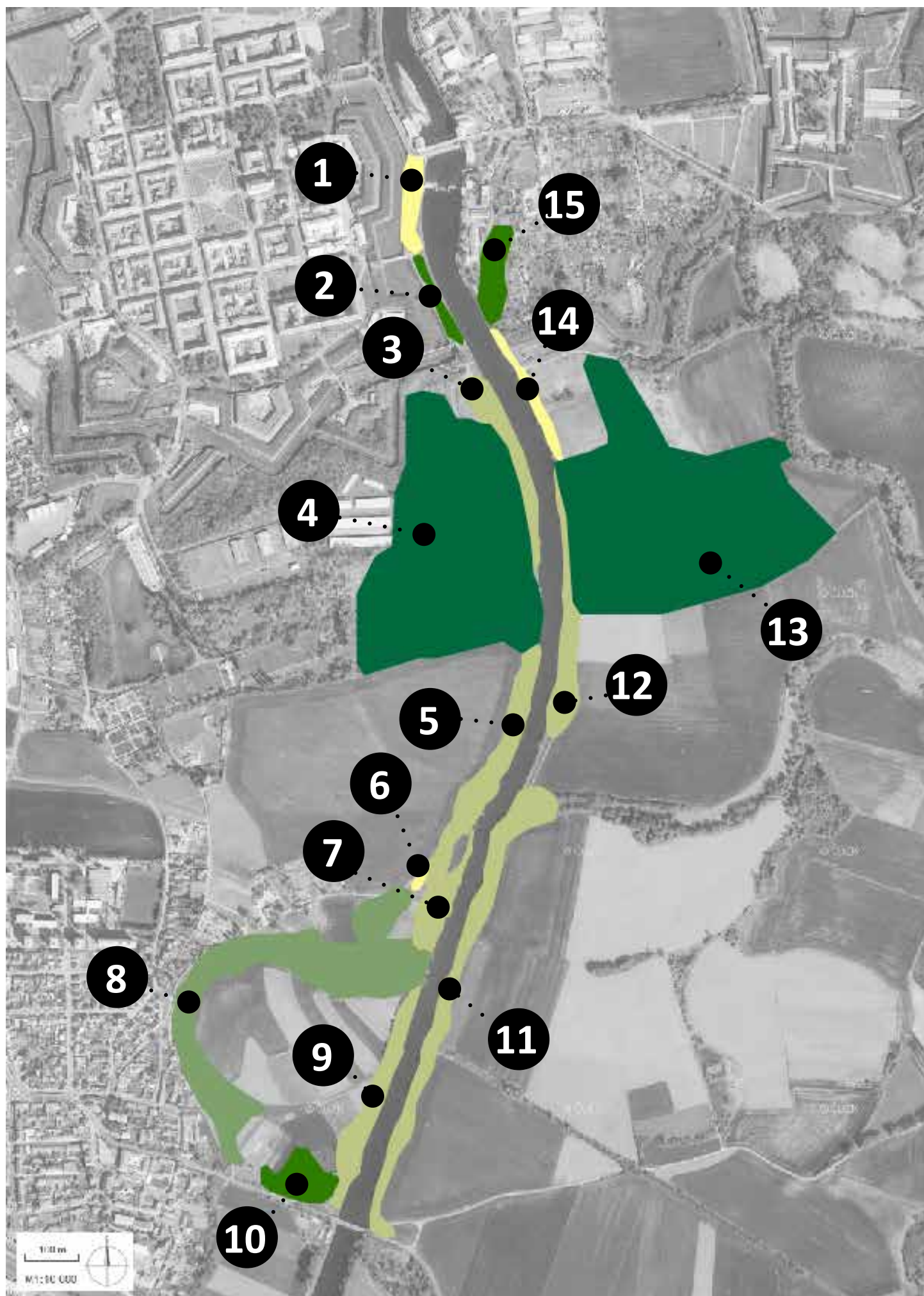

CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ V ŘEŠENÉ OBLASTI MAPA M1:10 000

LEGENDA

- hranice řešeného území
- hranice městské památkové rezervace Terežín
- hranice ochranného pásma NKP Malá pevnost s Národním hřbitovem
- hranice přírodního parku Dolní Poohří

*zdroje informací: vlastní výstup,
<https://www.pamatkovykatolog.cz/pravni-ochrana>,
<https://geoportal.cuzk.cz>*

INVENTARIZACE DŘEVIN

- JEDNODRUHOVÁ ALEJ/VÝSADBA
- PŘIROZENÁ POBŘEŽNÍ VEGETACE
- PŘIROZENÁ VEGETACE SLEPÉHO ŘÍČNÍHO RAMENE
- SKUPINY DŘEVIN V OKOLÍ MĚSTSKÉ ZÁSTAVBY
- PŘIROZENÁ VEGETACE LUŽNÍCH LESŮ

- 1 VYSOKOKMENNÁ JEDNODRUHOVÁ ALEJ VE VĚKU 100 - 120 LET NA LEVÉM BŘEHU
- 2 RŮZNOVĚKÉ VYSOKOKMENNÉ STROMOŘADÍ BEZ PODROSTU KEŘŮ NA LEVÉM BŘEHU
- 3 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ SKUPINA STROMŮ S PODROSTEM KEŘŮ PODÉL LEVÉHO BŘEHU
- 4 VZROSTLÝ LUŽNÍ LES VE VĚKU 40 - 50 LET V INUNDAČNÍ KOTLINĚ NA LEVÉM BŘEHU
- 5 RŮZNOVĚKÁ ZAPOJENÁ VEGETACE PODÉL LEVÉHO BŘEHU
- 6 JEDNODRUHOVÝ SAD VE VĚKU 2-5 LET PODÉL CESTY NA LEVÉM BŘEHU
- 7 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ SKUPINA STROMŮ BEZ PODROSTU KEŘŮ NA POLOOSTROVĚ
- 8 RŮZNOVĚKÁ ZAPOJENÁ VEGETACE SLEPÉHO ŘÍČNÍHO RAMENE
- 9 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ POBŘEŽNÍ VEGETACE PODÉL LEVÉHO BŘEHU
- 10 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ SKUPINA STROMŮ BEZ PODROSTU KEŘŮ
- 11 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ POBŘEŽNÍ VEGETACE PODÉL PRAVÉHO BŘEHU
- 12 RŮZNOVĚKÁ ZAPOJENÁ SKUPINA STROMŮ S PODROSTEM KEŘŮ NA PRAVÉM BŘEHU
- 13 VZROSTLÝ LUŽNÍ LES VE VĚKU 50 - 60 LET V INUNDAČNÍ KOTLINĚ NA PRAVÉM BŘEHU
- 14 VYSOKOKMENNÁ JEDNODRUHOVÁ ALEJ VE VĚKU 100 - 120 LET NA PRAVÉM BŘEHU
- 15 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ SKUPINA STROMŮ BEZ PODROSTU KEŘŮ PODÉL ZAHŘÁDKÁŘSKÝCH OSAD

zdroje dat: vlastní výstup na základě terénních průzkumů 23. 10. a 13. 11. 2020
<https://geoportal.cuzk.cz>

1 VYSOKOKMENNÁ JEDNODRUHOVÁ ALEJ VE VĚKU 100 - 120 LET NA LEVÉM BŘEHU

charakter čistý
druhovú skladbu: 100% jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*)

2 RŮZNOVĚKÉ VYSOKOKMENNÉ STROMOŘADÍ BEZ PODROSTU KEŘŮ NA LEVÉM BŘEHU S NOVOU VÝSADBOU DUBU LETNÍHO

charakter smíšený
druhovú skladbu: 50% jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), 20% javor mléč (*Acer platanoides*), 20% dub letní (*Quercus robur*), 10% jilm habrolistý (*Ulmus minor*)

3 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ SKUPINA STROMŮ S PODROSTEM KEŘŮ PODÉL LEVÉHO BŘEHU

charakter nesourodý
druhovú skladbu:
stromové patro: 30% dub letní (*Quercus robur*), 25% trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), 20% javor mléč (*Acer platanoides*), 10% ořešák královský (*Juglans regia*), 10% lípa srdčitá (*Tilia cordata*), 5% jabloň lesní (*Malus sylvestris*)
keřové patro: 40% hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), 30% svída bílá (*Cornus alba*), 30% růže šípková (*Rosa canina*)

4 VZROSTLÝ LUŽNÍ LES VE VĚKU 40 - 50 LET V INUNDAČNÍ KOTLINĚ NA LEVÉM BŘEHU

charakter nesourodý
druhovú skladbu:
stromové patro: 25% ořešák královský (*Juglans regia*), 20% trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), 15% topol černý (*Populus nigra*), 15% jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), 10% dub letní (*Quercus robur*), 7% javor mléč (*Acer platanoides*), 3% třešeň ptačí (*Prunus avium*), 3% jabloň lesní (*Malus sylvestris*), 2% slivoň švestka (*Prunus domestica*)
keřové patro: 30% dřín obecný (*Cornus mas*), 25% hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), 25% svída krvavá (*Cornus sanguinea*), 10% svída bílá (*Cornus alba*), 10% růže šípková (*Rosa canina*)

5 RŮZNOVĚKÁ ZAPOJENÁ VEGETACE PODÉL LEVÉHO BŘEHU

charakter nesourodý
druhovú skladbu:
stromové patro: 25% vrba bílá (*Salix alba*), 20% dub letní (*Quercus robur*), 15% olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), 15% topol černý (*Populus nigra*), 10% javor babyka (*Acer campestre*), 10% jilm habrolistý (*Ulmus minor*), 5% bříza bělokorá (*Betula pendula*)
keřové patro: 55% brslen evropský (*Euonymus europaeus*), 45% růže šípková (*Rosa canina*)

6 JEDNODRUHOVÝ SAD VE VĚKU 2-5 LET PODÉL CESTY NA LEVÉM BŘEHU

charakter čistý
druhovú skladbu: 100% třešeň ptačí (*Prunus avium*)

7 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ SKUPINA STROMŮ BEZ PODROSTU KEŘŮ NA POLOOSTROVĚ

charakter smíšený
druhovú skladbu: 30% vrba bílá (*Salix alba*), 25% jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), 25% olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), 15% javor mléč (*Acer platanoides*), 5% jilm habrolistý (*Ulmus minor*)

8 RŮZNOVĚKÁ ZAPOJENÁ VEGETACE SLEPÉHO ŘÍČNÍHO RAMENE

charakter smíšený
druhovú skladbu:
stromové patro: 35% topol osika (*Populus tremula*), 30% dub letní (*Quercus robur*), 20% javor mléč (*Acer platanoides*), 15% topol černý (*Populus nigra*)
keřové patro: 35% hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), 30% růže šípková (*Rosa canina*), 15% svída krvavá (*Cornus sanguinea*), 10% svída bílá (*Cornus alba*), 10% bez černý (*Sambucus nigra*)

9 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ POBŘEŽNÍ VEGETACE PODÉL LEVÉHO BŘEHU

charakter nesourodý

druhovú skladba:

stromové patro: 30% trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), 25% vrba bílá (*Salix alba*), 25% javor mléč (*Acer platanoides*), 10% jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), 10% dub letní (*Quercus robur*)
keřové patro: 40% hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), 30% svída krvavá (*Cornus sanguinea*), 20% dřín obecný (*Cornus mas*), 5% růže šípková (*Rosa canina*), 5% pámelník bílý (*Symphoricarpos albus*)

10 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ SKUPINA STROMŮ BEZ PODROSTU KEŘŮ

charakter smíšený

druhovú skladba: 40% javor mléč (*Acer platanoides*), 30% dub letní (*Quercus robur*), 25% lípa srdčitá (*Tilia cordata*), 5% smrk pichlavý (*Picea pungens*)

11 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ POBŘEŽNÍ VEGETACE PODÉL PRAVÉHO BŘEHU

charakter smíšený

druhovú skladba:

stromové patro: 25% olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), 20% topol osika (*Populus tremula*), 20% javor babyka (*Acer campestre*), 15% dub letní (*Quercus robur*), 5% bříza bělokorá (*Betula pendula*), 5% lípa srdčitá (*Tilia cordata*), 5% lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), 5% slivoň švestka (*Prunus domestica*)
keřové patro: 35% brslen evropský (*Euonymus europaeus*), 30% bez černý (*Sambucus nigra*), 20% hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), 15% svída krvavá (*Cornus sanguinea*)

12 RŮZNOVĚKÁ ZAPOJENÁ SKUPINA STROMŮ S PODROSTEM KEŘŮ NA PRAVÉM BŘEHU

charakter smíšený

druhovú skladba:

stromové patro: 30% olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), 25% jilm habrolistý (*Ulmus minor*), 15% lípa srdčitá (*Tilia cordata*), 10% lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), 10% jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), 10% javor babyka (*Acer campestre*)
keřové patro: 50% růže šípková (*Rosa canina*), 25% hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), 25% svída krvavá (*Cornus sanguinea*)

13 VZROSTLÝ LUŽNÍ LES VE VĚKU 50 - 60 LET V INUNDAČNÍ KOTLINĚ NA PRAVÉM BŘEHU

charakter smíšený

druhovú skladba:

stromové patro: 40% olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), 35% topol osika (*Populus tremula*), 25% jilm habrolistý (*Ulmus minor*)
keřové patro: 45% bez černý (*Sambucus nigra*), 35% střemcha obecná (*Prunus padus*), 20% svída krvavá (*Cornus sanguinea*)

14 VYSOKOKMENNÁ JEDNODRUHOVÁ ALEJ VE VĚKU 100 - 120 LET NA PRAVÉM BŘEHU

charakter čistý

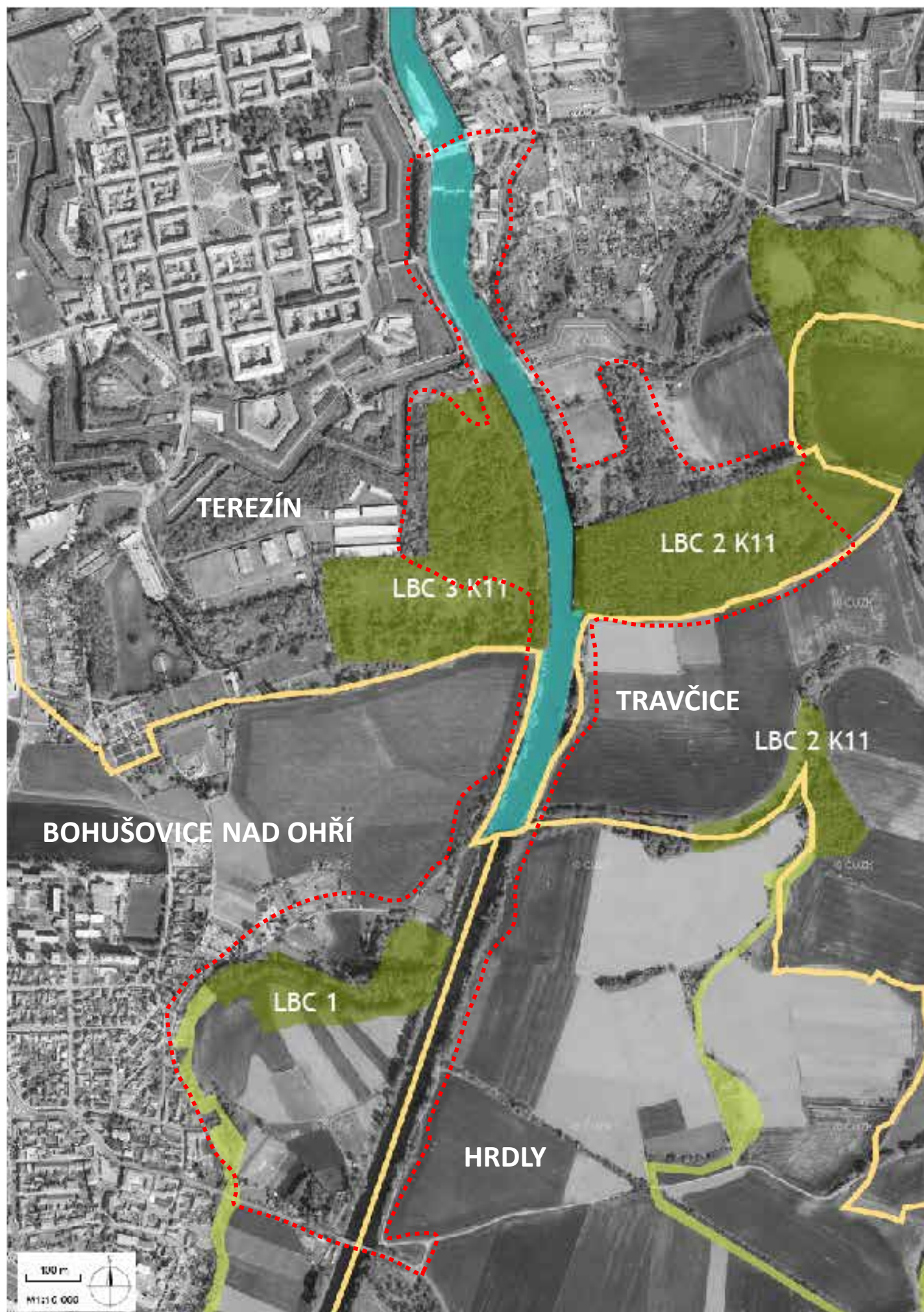
druhovú skladba: 100% jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*)

15 RŮZNOVĚKÁ ROZVOLNĚNÁ SKUPINA STROMŮ BEZ PODROSTU KEŘŮ PODÉL ZAHRÁDKÁŘSKÝCH OSAD

charakter nesourodý

druhovú skladba: 25% jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), 20% javor mléč (*Acer platanoides*), 20% javor babyka (*Acer campestre*), 15% lípa srdčitá (*Tilia cordata*), 15% jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*), 5% jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*)

ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

MAPA M1:10 000

LEGENDA

- hranice řešeného území
- katastrální hranice obcí
- lokální biocentrum
- lokální biokoridor
- osa nivní

Nadregionální biokoridor Ohře NBK K 11

OSA VODNÍ - NOVÁ OHŘE

katastrální území: Terezín

funkčnost: částečně funkční, vymezená

aktuální stav: z části regulované koryto vybudované v rámci stavby pevnosti, mimo zástavbu Terezína travnaté břehy, s porosty TO (topol), JL (jilm), VR (vrba), DB (dub)

OSA NIVNÍ - STARÁ OHŘE S VLOŽENÝMI LOKÁLNÍMI BIOCENTRY

katastrální území: Terezín, České Kopisty

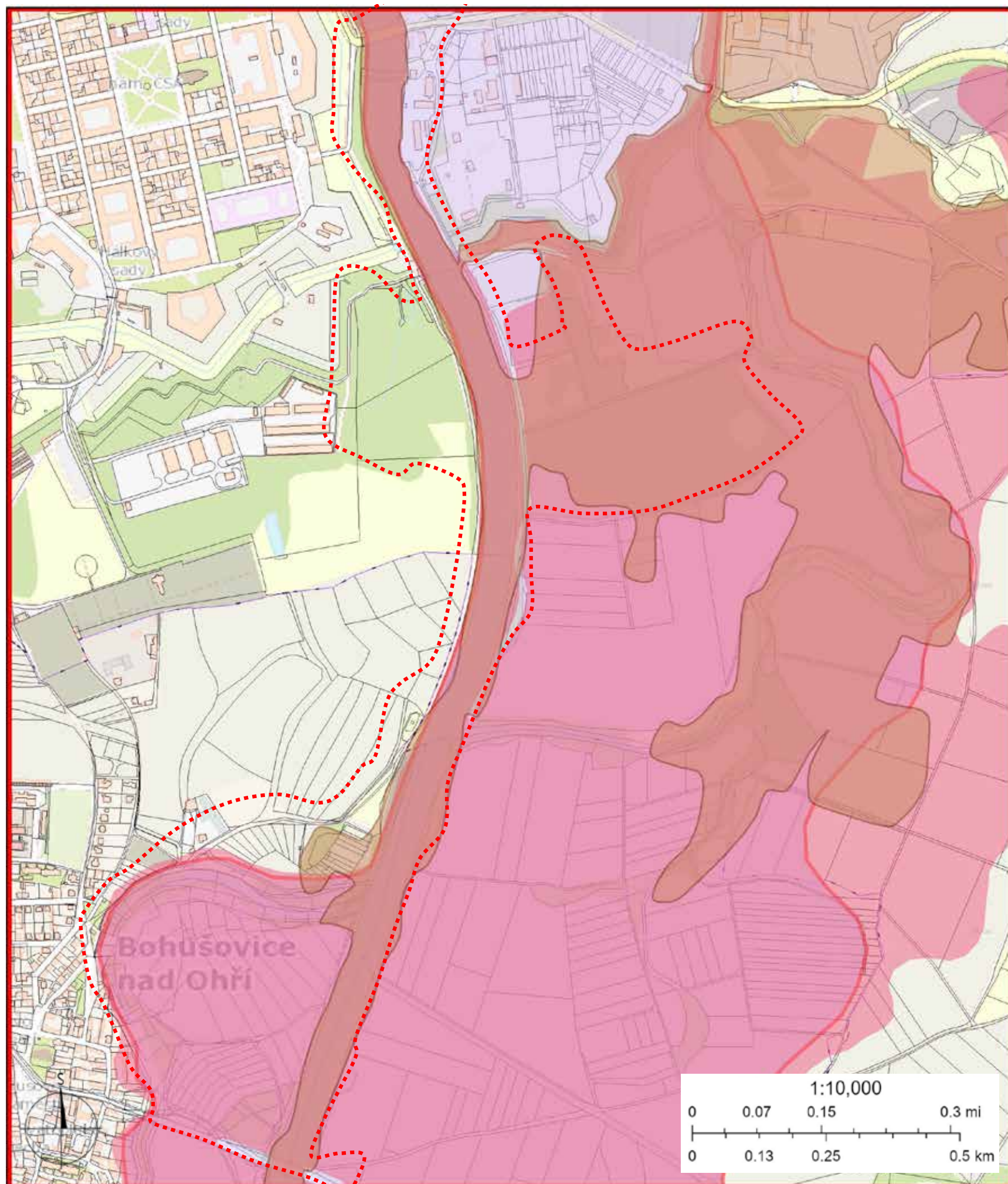
funkčnost: z větší části funkční, vymezená

aktuální stav: z části regulované koryto vybudované v rámci stavby pevnosti, mimo zastavěné území travnaté břehy, ostatní části původní přirozený tok s regulovaným průtokem vody s porosty TO, JL, VR, DB s extenzivními z části nesklízenými loukami na nivě - v k.ú. České Kopisty niva zorněná

CÍLOVÉ SPOLEČENSTVO: porosty tvrdého luhu / alternativa - extenzivní louka na nivě

OCHRANNÁ ZÓNA: 2 km od osy řeky na obě strany

zdroje informací: vlastní výstup, územní plány obcí Terezín, Bohušovice nad Ohří a Travčice

MAPA ZÁPLAVOVÝCH ÚZEMÍ M1:10 000

LEGENDA

..... řešené území

 Labe 5ti letá

 Ohře 10ti letá

 Labe

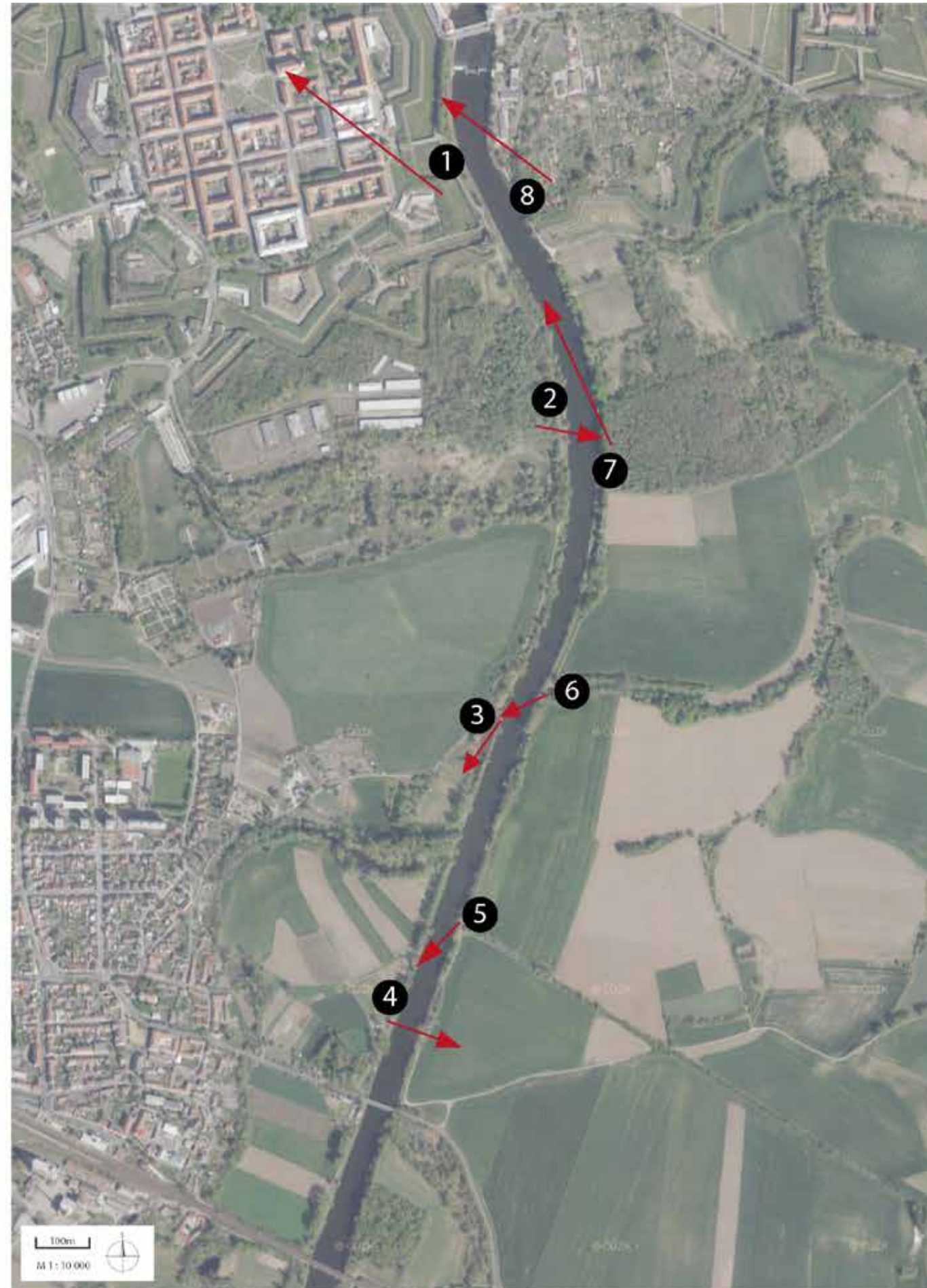
 Ohře

zdroj mapového podkladu:

<https://geoportal.kr-ustecky.cz/Apps/povodne/>

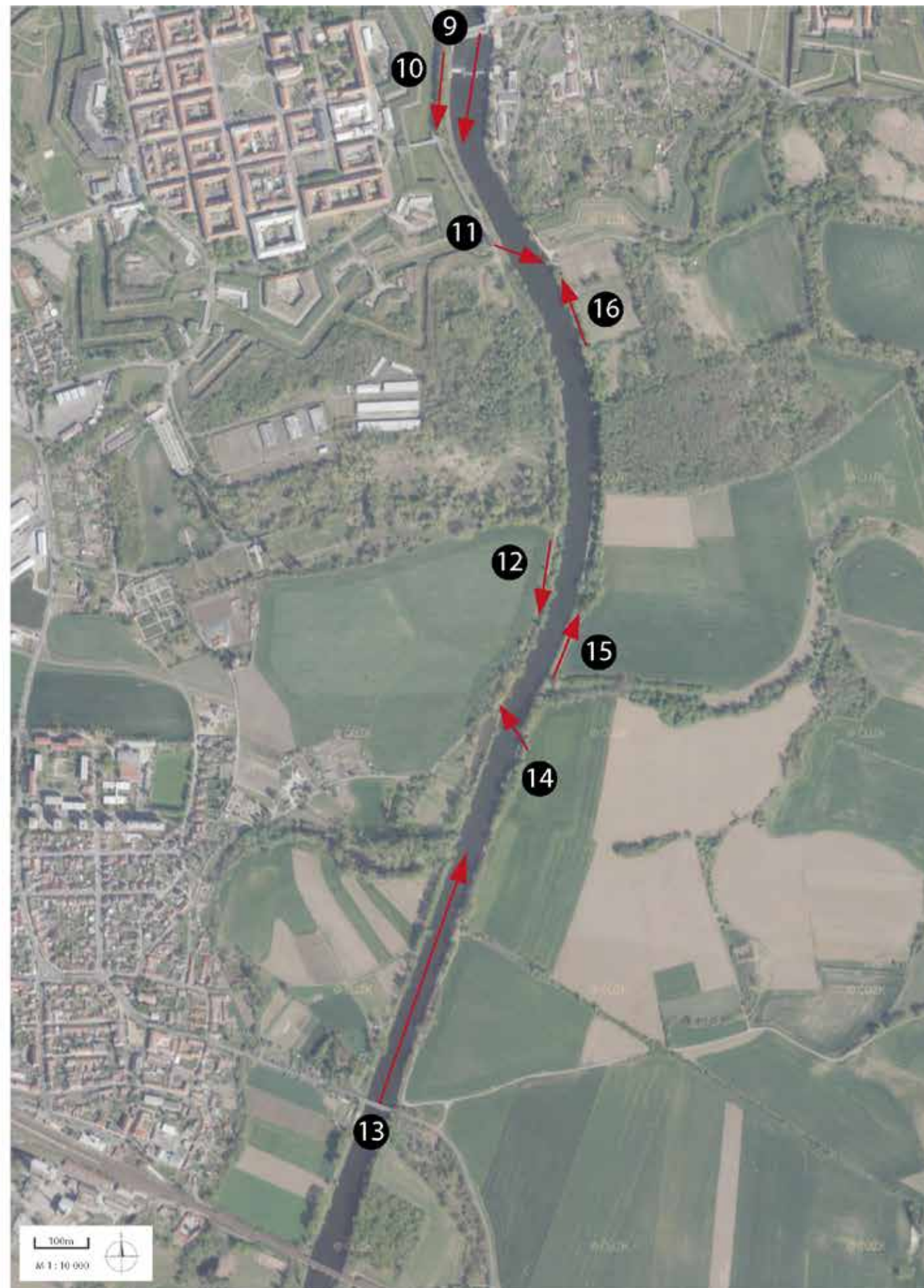
VYBRANÉ VÝHLEDY A PRŮHLEDY

zdroje informací: vlastní výstup na základě terénních průzkumů 23. 10. a 13. 11. 2020

VYBRANÉ VÝHLEDY A PRŮHLEDY

zdroje informací: vlastní výstup na základě terénních průzkumů 23. 10. a 13. 11. 2020

MÜLLEROVA MAPA (1720)

HISTORIE

Terezín vznikl na zcela rovinné ploše jako obranná vojenská pevnost dne 10. ledna 1780. Nechal jej založit rakousko-uherský císař Josef II. a pojmenoval ho na počest své matky Marie Terezie.

Základní kámen pevnosti byl položen 10. 10. 1780, kdy začala rozsáhlá výstavba, která trvala dlouhých 11 let.

1. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ (1764 - 1768)

Hned po výstavbě postihla pevnost velká povodeň, ke které došlo kvůli umělému napřímění meandrujícího toku Ohře. Voda se pro pevnost stala obranným prvkem. Hradby byly postaveny těsně nad hranicí spodní vody, aby nemohly být podkopány nepřítelem. Pomocí stavidel bylo možné vodu využít k napuštění obranných vodních příkopů a v případě potřeby bylo možné snížit její hladinu až o 1 m.

2. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ (1836 - 1852)

3. VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ (1877 - 1880)

HISTORIE

Pevnost je strategicky umístěna tak, aby se na ni nedalo dostřelit z okolních kopců.

Vznikla podle myšlenek a návrhů francouzské inženýrské školy v Mezières a zaujímá okolo 40 hektarů. Jedná se o kompaktní uzavřený celek, který je tvořen třemi funkčními částmi.

Hlavní pevnost má tvar pravidelného osmiúhelníku s osmi pětibokými bastiony a osmi kurtinami. Okolo ní byl vyhlouben příkop, který bylo možné zcela zatopit vodou.

Malá pevnost je s Hlavní pevností spojena mostem a má tvar nepravidelného obdélníku se čtyřmi bastiony a obranným šípem. Nejméně opevněnou částí pevnosti je horní a dolní retranchement, který je tvořen hliněnými valy a vodním příkopem. Prostor byl využíván ke shormažďování vojsk v případě tažení a také k chovu dobytka kvůli vysoké armádní spotřebě masa.

HISTORICKÝ VÝVOJ ŘÍČNÍHO KORYTA OHŘE A PROMĚNA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ OD ROKU 1720 PO SOUČASNOST

LEGENDA

- STARÁ OHŘE
- NOVÁ OHŘE

Přirozeně meandrující říční koryto Staré Ohře 60 let před založením pevnosti Terezín.

Müllerova mapa z roku 1720

zdroj mapy: <http://oldmaps.geolab.cz>

Stará Ohře a její dramatictější průběh toku cca 15 let před založením pevnosti.

I. vojenské mapování (1764 - 1768)

zdroj mapy: <http://oldmaps.geolab.cz>

Měnící se koryto Staré Ohře roku 1780, kdy byla založena pevnost Terezín.

Mapa Staré Ohře (1780)

výřez z plánu, společný archiv

HISTORICKÝ VÝVOJ ŘÍČNÍHO KORYTA OHŘE A PROMĚNA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ OD ROKU 1720 PO SOUČASNOST

Hlavní plán pevnosti z roku 1830, na kterém je patrné, že původní tok Staré Ohře byl výrazně regulován, narovnan a nahrazen zcela novým korytem s pouze mírnými ohyby, které měly za úkol zakrýt budoucí hlavní most.

Hlavní plán pevnosti (1830)

výřez z plánu, společný archiv

Během let 1836 - 1852 postupně dochází k pozvolnému rovnání Staré Ohře v okolí Bohušovic nad Ohří.

II. vojenské mapování (1836 - 1852)

zdroj mapy: <http://oldmaps.geolab.cz>

LEGENDA

— STARÁ OHŘE
— NOVÁ OHŘE

Koryto Nové Ohře zůstává neměnné, nemizí ani jeho mírné ohyby u hlavního mostu.

III. vojenské mapování (1877 - 1880)

zdroj mapy: <http://oldmaps.geolab.cz>

HISTORICKÝ VÝVOJ ŘÍČNÍHO KORYTA OHŘE A PROMĚNA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ OD ROKU 1720 PO SOUČASNOST

LEGENDA

- STARÁ OHŘE
- NOVÁ OHŘE

Počátkem 20. století dochází k narovnání říčního koryta Nové Ohře v úseku mezi Terezínem a Bohušovicemi nad Ohří.

Mapa hejtmánství Rudnického (1920 -1935)

<http://cuni.georeferencer.com/maps>

Původní koryto Staré Ohře je stále patrné, avšak hlavní tok Ohře proudí korytem novým.

Mapa Litoměřic a okolí (1929)

<http://cuni.georeferencer.com/maps>

Na leteckém snímku z roku 1954 je patrné, že koryto Staré Ohře není zarostlé. Také nejsou plně vyvinuta společenstva lužních lesů.

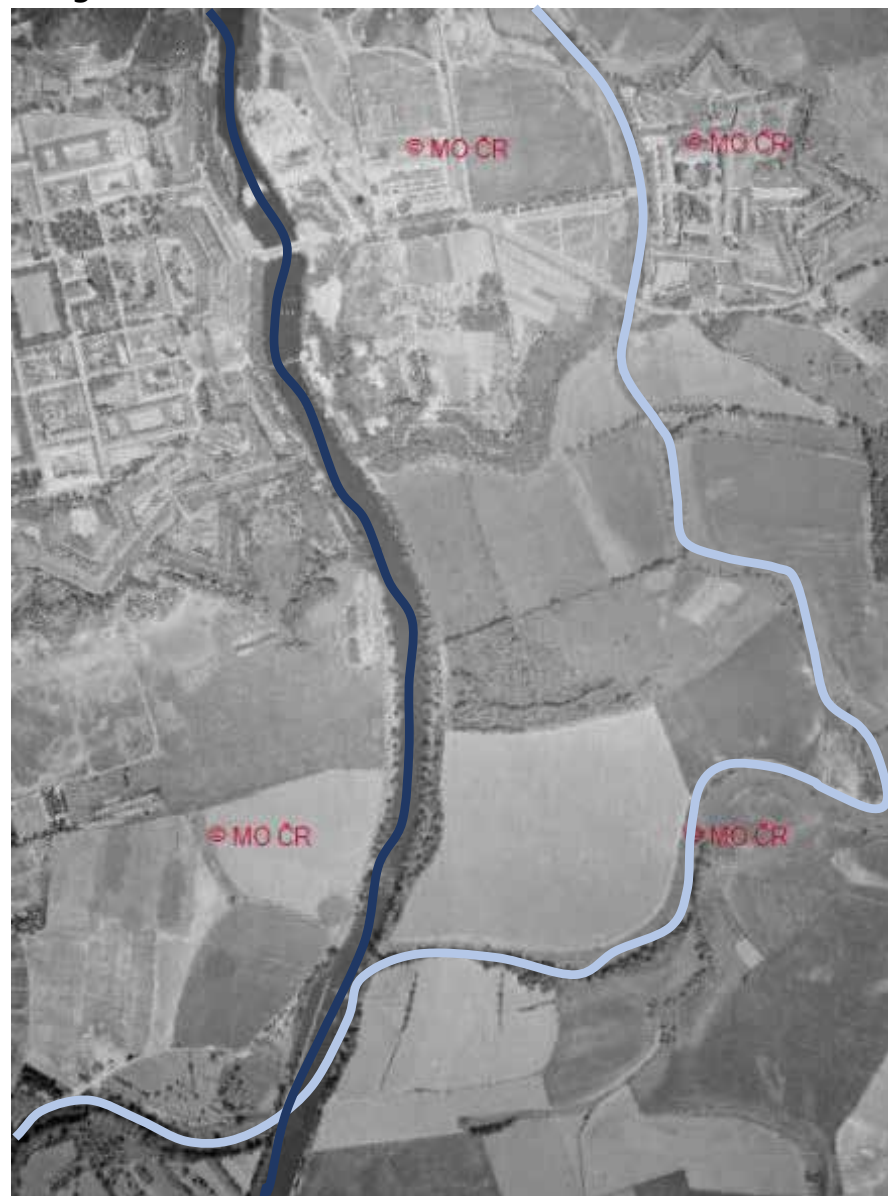

Letecký snímek z roku 1954

https://lms.cuzk.cz/lms/lms_prehl_05.html

HISTORICKÝ VÝVOJ ŘÍČNÍHO KORYTA OHŘE A PROMĚNA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ OD ROKU 1720 PO SOUČASNOST

Louky kolem Staré Ohře se mění v zemědělskou půdu, břehy podél Nové Ohře postupně zarůstají vegetací.

Letecký snímek z roku 1957

<https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html>

Dochází k postupnému zarůstání okolí Staré Ohře, rozrůstají se společenstva lužních lesů, zvětšuje se plocha zemědělské půdy.

Letecký snímek z roku 2011

ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html

Současný stav. Břehy Nové Ohře a bezprostřední okolí Staré Ohře jsou porostlé dřevinami, dochází k segmentaci zemědělské půdy.

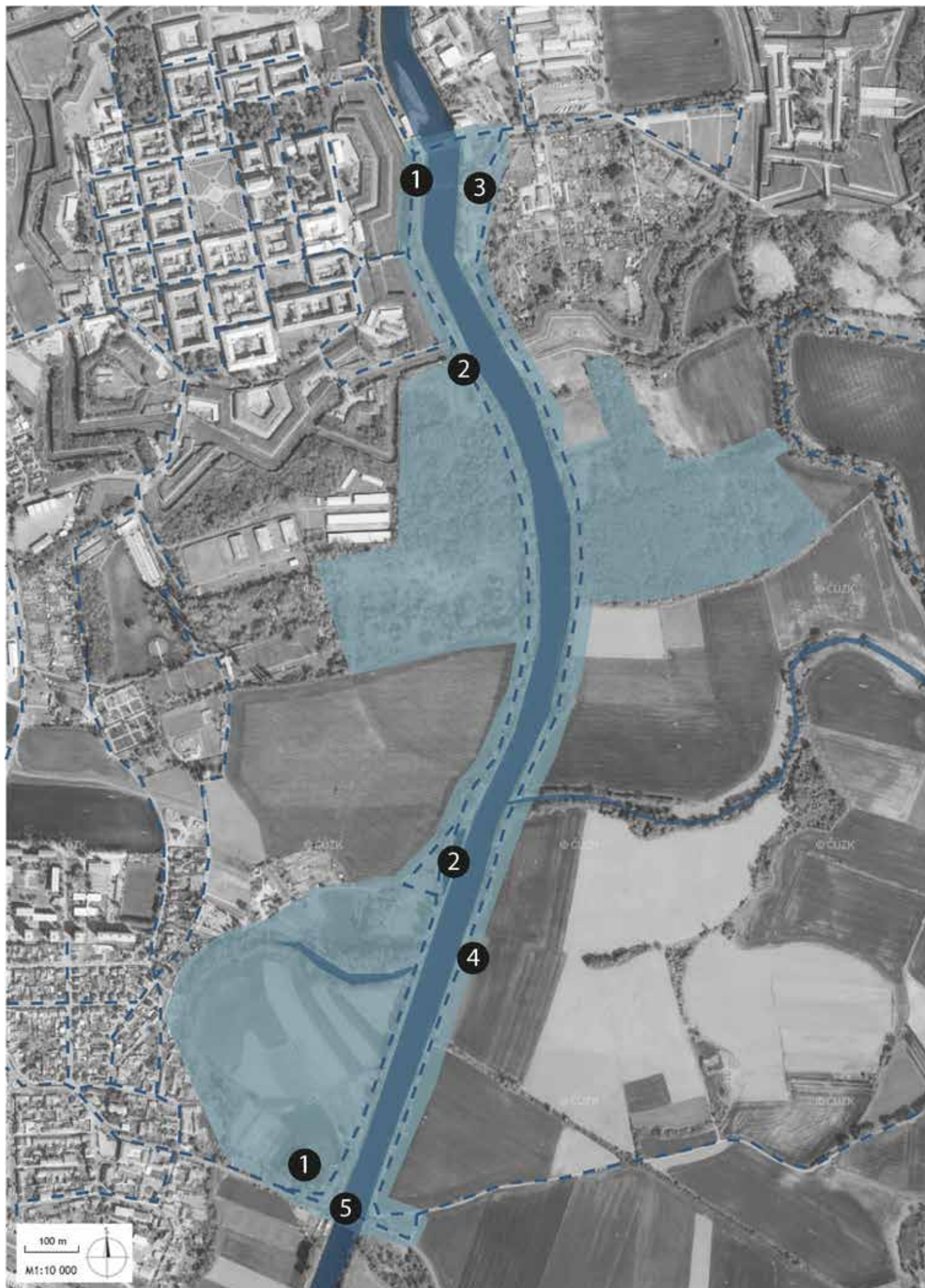

Letecký snímek z roku 2020

<https://geoportal.gov.cz/web/guest/map>

LEGENDA

- STARÁ OHŘE
- NOVÁ OHŘE

PROBLÉMOVÁ MAPA MAPA M 1:10 000

LEGENDA

- 1 Špatný stav městského mobiliáře podél říčního koryta Ohře
- 2 Absence míst určených a uzpůsobených ke koupání v řece
- 3 Zástavba znemožňující průchod podél řeky
- 4 Přirozená pobřežní vegetace narušená invazivními druhy rostlin
- 5 Úsek okruhu vedoucí po hlavní komunikaci

Obecné problémy řešeného území

- špatný stav místních komunikací
- negativní obraz města -> zatížení minulostí
- neucelený informační a navigační systém
- nedostatek odpadkových košů a dalšího městského mobiliáře v okolí řeky

SOUČASNÝ STAV - PROBLÉMY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

chybějící a nelogický informační systém

špatný stav a nevhodné umístění laviček u jírovcové aleje

absence míst vhodných ke koupání v řece

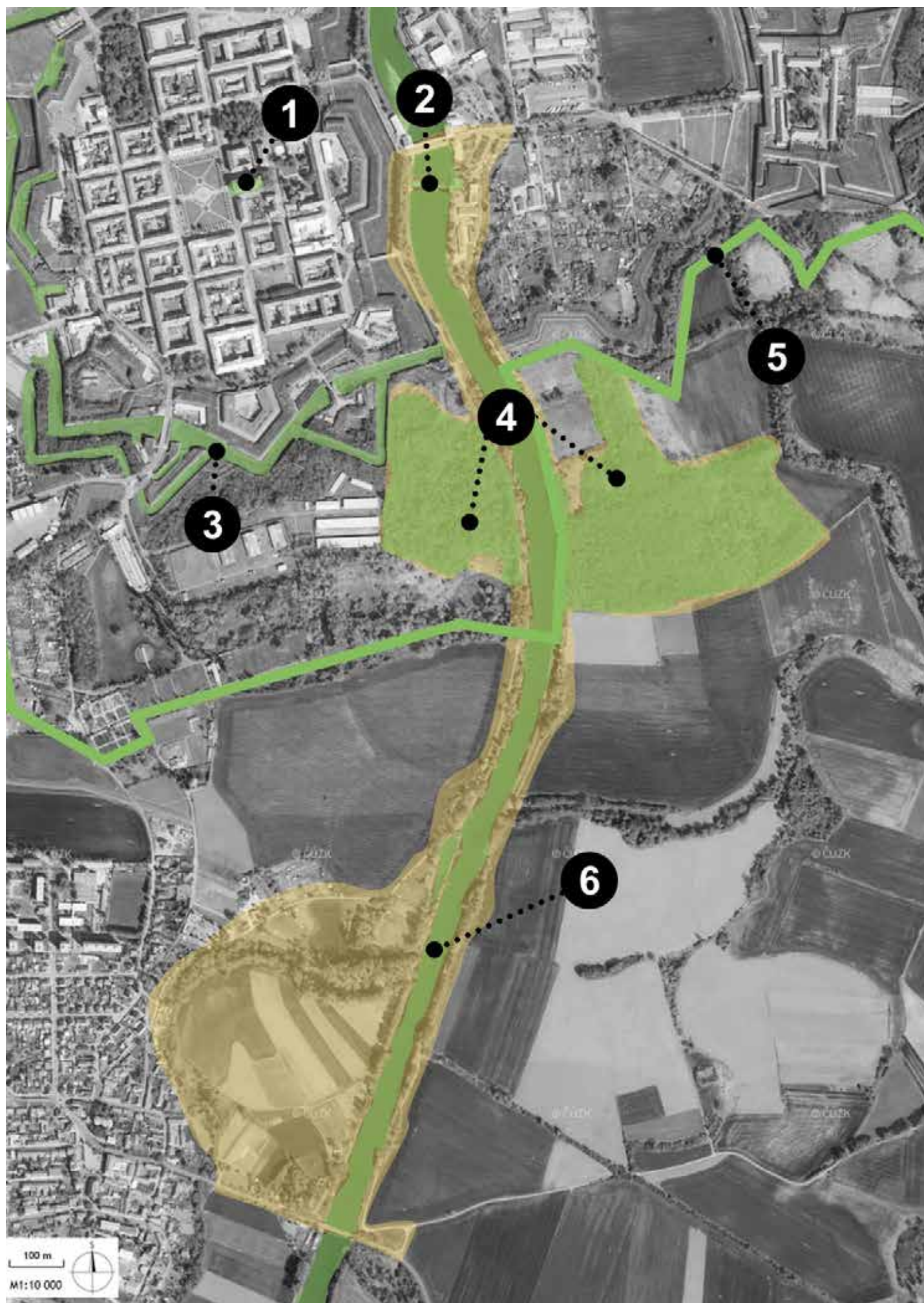
zástavba znemožňující průchod podél vody

dřeviny ve špatném stavu

úsek okruhu vedoucí po hlavní silniční komunikaci

MAPA HODNOT ÚZEMÍ M1:10 000

- 1 VÝZNAMNÝ ORIENTAČNÍ BOD -
KOSTEL VZKŘÍŠENÍ PÁNĚ
- 2 HODNOTNÁ VODNÍ STAVBA -
TEREZÍNSKÝ JEZ S RYBÍM
PŘECHODEM
- 3 ZACHOVANÝ PEVNOSTNÍ
SYSTÉM
- 4 ZACHOVANÁ DRUHOVÁ
SPOLEČENSTVA LUŽNÍCH LESŮ
- 5 MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ
REZERVACE
- 6 HODNOTNÝ VODNÍ TOK

OBEČNÉ HODNOTY ÚZEMÍ

- Klidné místo s velkým množstvím zeleně
- Unikátní historická památková oblast
- Výhledy a průhledy na České středohoří
- Množství chráněných druhů živošichů a rostlin
- Unikátní biotopy s druhovými společenstvy
- Zachovalá historická krajina (modelace terénu)
- Oblíbená rybářská oblast

SOUČASNÝ STAV - HODNOTY ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

1

významný orientační bod - kostel Vzkříšení Páně

2

*hodnotná vodní stavba
- jez s rybím přechodem*

3

zachovalý pevnostní systém

4

zachovalá druhová společenstva lužních lesů

5

městská památková rezervace

6

Ohře - hodnotný vodní tok

UNIKÁTNÍ HISTORICKÁ PAMÁTKOVÁ OBLAST

MNOŽSTVÍ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ A ROSTLIN

ZACHOVALÁ HISTORICKÁ KRAJINA (UMĚLE VYTVOŘENÉ KOTLINY A MODELACE TERÉNU)

UNIKÁTNÍ BIOTOPY S DRUHOVÝMI SPOLEČENSTVY

VÝHLEDY A PRŮHLEDY NA ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ

KLIDNÉ MÍSTO S VELKÝM MNOŽSTVÍM ZELENĚ

ŠPATNÝ STAV MÍSTNÍCH KOMUNIKACÍ (SILNICE, CHODNÍKY)

NEUCELENÝ INFORMAČNÍ A NAVIGAČNÍ SYSTÉM MĚSTA

NEGATIVNÍ OBRAZ MĚSTA - ZATÍŽENÍ MINULOSTÍ

NEDOSTATEK ODPADKOVÝCH KOŠŮ A DALŠÍHO MĚSTSKÉHO MOBILIÁŘE V OKOLÍ ŘEKY

ABSENCE MÍST UZPŮSOBENÝCH KE KOUPÁNÍ V ŘECE

silné stránky
strengths

S

W

slabé stránky
weaknesses

příležitosti
opportunities

O

T

hrozby
threats

VYUŽITÍ ŘEKY KE KOUPÁNÍ MÍSTNÍCH

ZVÝŠENÍ ATRAKTIVITY MÍSTA

PODPORA MÍSTNÍCH BIOTOPŮ A DRUHOVÝCH SPOLEČNSTEV ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ

NÁVRAT RÁKOSNÍKA OBECNÉHO DO MÍSTNÍ FAUNY

POSÍLENÍ CESTNÍ SÍŤE

ZNIČENÍ PŘÍRODNÍCH HODNOT

VYMĚŘENÍ OHROŽENÝCH DRUHŮ ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ

ZÁNİK CENNÝCH BIOTOPŮ

NEVHODNÉ CHOVÁNÍ NÁVŠTĚVNÍKŮ (ZNEČIŠTĚNÍ ODPADKY, VANDALISMUS)

ZNEČIŠTĚNÍ VODNÍHO TOKU

FILOSOFIE KONCEPTU KVADRANTU

Hlavní myšlenkou celého konceptu je zlepšit biodiverzitu v rámci celého řešeného kvadrantu a uspořádat krajinu do jasného, jednoduchého a funkčního řešení. Podél levého břehu řeky můžeme najít dvě biocentra, která od sebe byla oddělena vytvořením velké zemědělské plochy. Řešením tohoto problému je vytvoření biokoridoru, který bude obě biocentra propojovat a umožní živočichům, rostlinám a dalším organismům migraci mezi těmito stanovišti. Další důležitý bod v našem projektu bylo propojit sousení města a dát jim místo, kde se každodenně můžou potkávat. Vytvořily jsme dva na sebe navazující okruhy v blízkosti řeky a vody. Pomocí Zeleného okruhu, který se nachází v bývalém korytě Staré Ohře, chceme Bohušovice nad Ohří více propojit s krajinou a vytvořit tak lepší návaznost na řeku z centra města. Zelený okruh prochází zanikajícím biocentrem, který jsem se rozhodly rozšířit jak pomocí výsadby, tak pomocí uměle vytvořených prohlubní, z kterých se postupem času stanou tůňky plné života.

-ve spolupráci s Annou Homoláčovou na řešení kvadrantu-

PŮDORYS NÁVRHU V KVADRANTU

-
Modrý okruh podél řeky Ohře - Propojuje Terežín a Bohušovice nad Ohří podél pravého a levého břehu Ohře. Je navržen na základě stávající cestní sítě. Povrchy a šířky cest jsou uzpůsobeny k pohybu chodců a cyklistů (v úseku, kterým prochází Cyklostezka č.6). Celková délka okruhu je 4,5 km a je možné jej projít za cca 80minut.

-
Zelený okruh podél slepého ramene Staré Ohře - Cesta z velké části respektuje stávající cestní síť, malým úsekem okruhu taktéž prochází cyklostezka. Délka Zeleného okruhu je 2 km, projít trasu trvá přibližně 35 minut.

-
připojovací cesty podél pevnostních inundačních kotlin - Navrženy podél valu, který přechází do pevnostních inundačních kotlin. Připojovací cesta na levém břehu se napojuje na stávající cestu v okolí městského hřbitova a krematoria, připojovací cesta na pravém břehu se napojuje na stávající cestu v blízkosti Staré Ohře.

-
 rozšíření biocentra u slepého ramene Staré Ohře

-
vytvoření biokoridoru podél řeky Ohře - navrhovaný vegetační pás bude sloužit jako biokoridor k migraci živočichů mezi lokálními biocentry.

-
 vytvoření tůňek

-
 hranice řešeného území detailu

-
 řešené území v rámci kvadrantu

zdroj informací: <https://geoportal.cuzk.cz>

PŮDORYS NÁVRHU V KVADRANTU

3 METRY

- V místech, kde na levém břehu trasou probíhá Cyklostezka č. 6, je cesta široká 3 metry, což je dle normy nejmenší šířka cesty určená pro cyklisty a chodce. Tato šířka v případě setkání jednoho cyklisty a dvou pěší zajišťuje dostatečný prostor pro vzájemné vyhnutí všech zúčastněných v jednom profilu. Na pravém břehu šířka cesty 3 metry odpovídá šířce stávající cesty.

5,5 METRU

- Oběma silničními mosty prochází asfaltová silnice

1,5 METRU

- Tyto cesty jsou určeny výhradně pro chodce. Šířka cesty odpovídá minimální šířce dvou pěších proudů v jednom směru.

1,8 METRU

- Cesta alejí na levém břehu zůstává zachována ve své původní šířce.

MLATOVÝ MINERÁLNÍ POVRCH

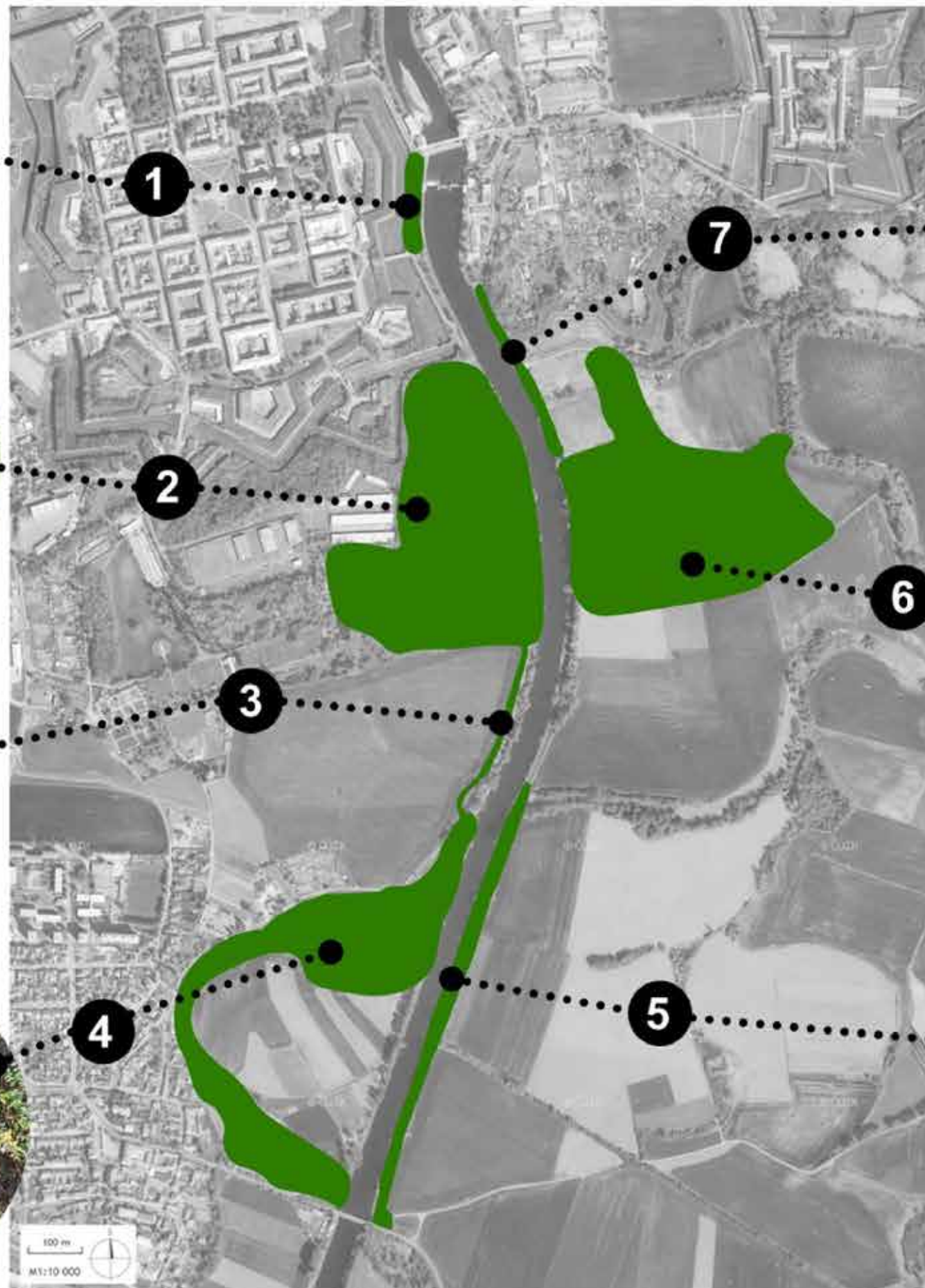

MECHANICKY ZPEVNĚNÉ KAMENIVO

Bez problémů snese cyklisty i obslužnou techniku, nepráší a díky svým regeneračním vlastnostem na cestách nezanechává nerovnosti ani díry.

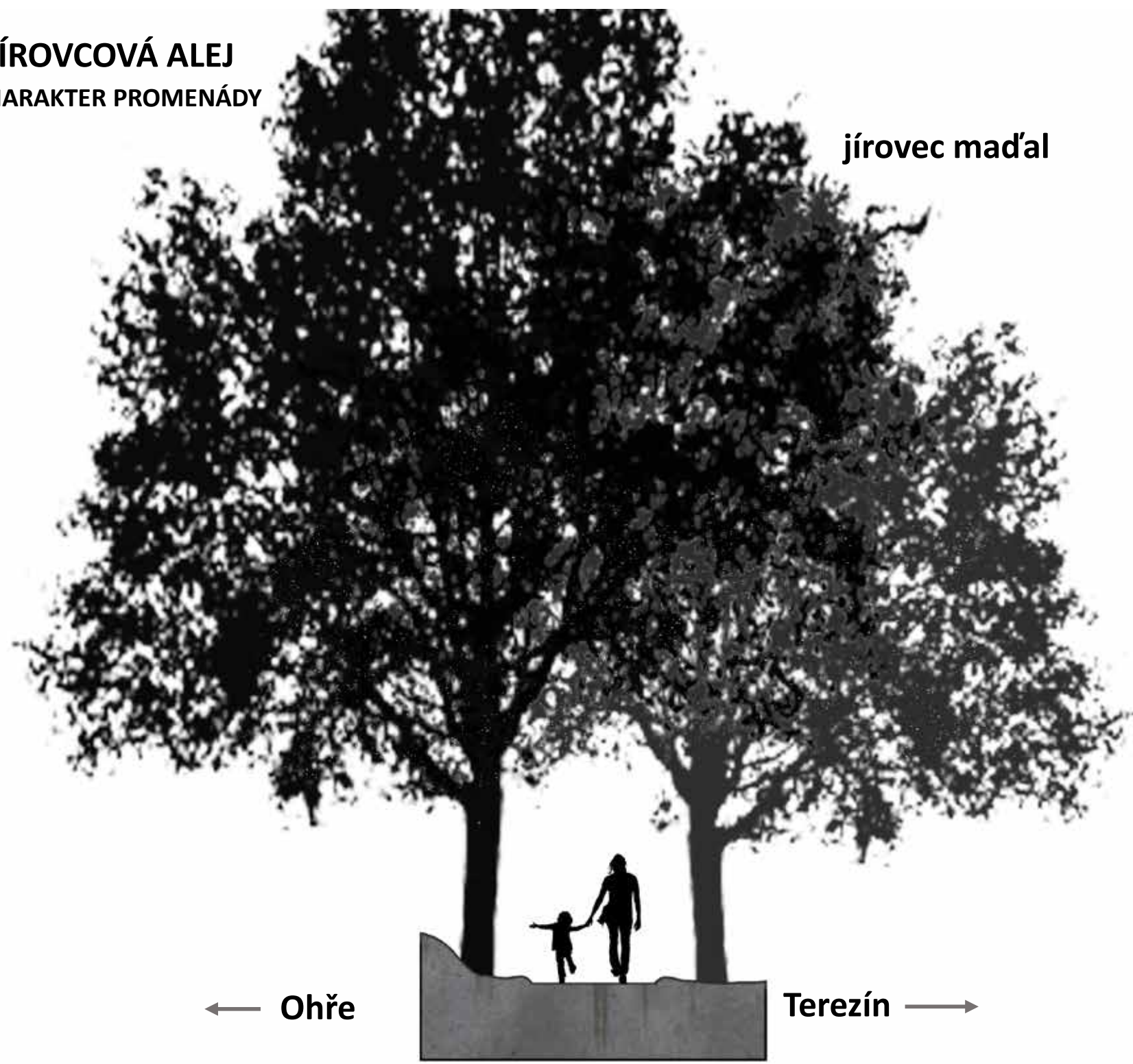
Vznika mechanickým ztuhnutím nestmelené směsi kameniva.

KONCEPCE VEGETAČNÍCH ÚPRAV

JÍROVCOVÁ ALEJ

CHARAKTER PROMENÁDY

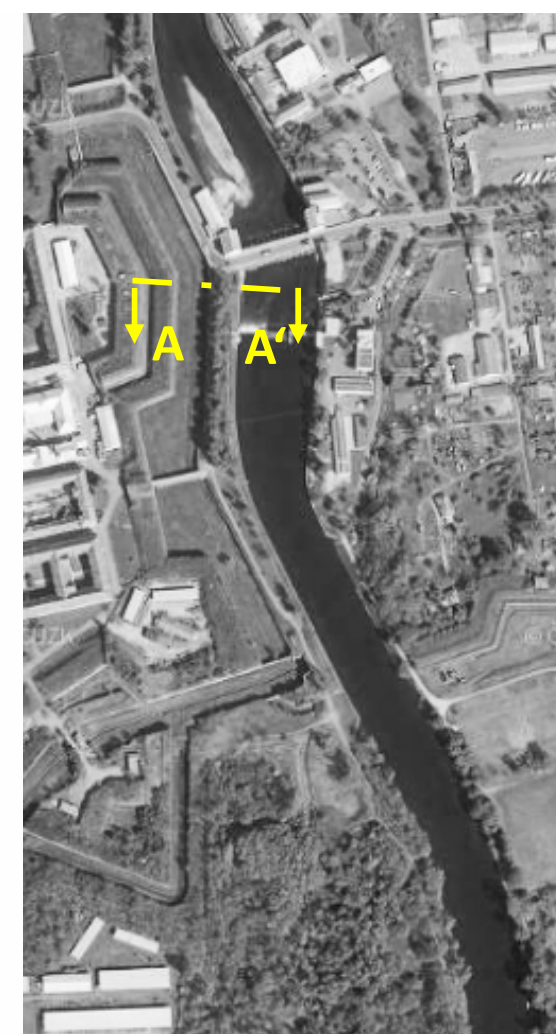
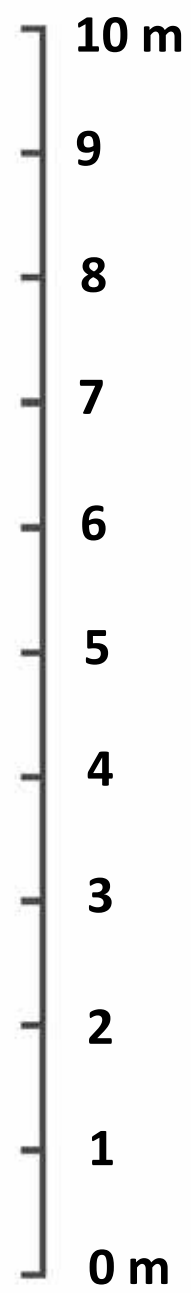
jírovec maďal

← Ohře

Terezín →

1,5 m
cesta

0 m 1,5 3,0 4,5 6,0 7,5 9,0 m

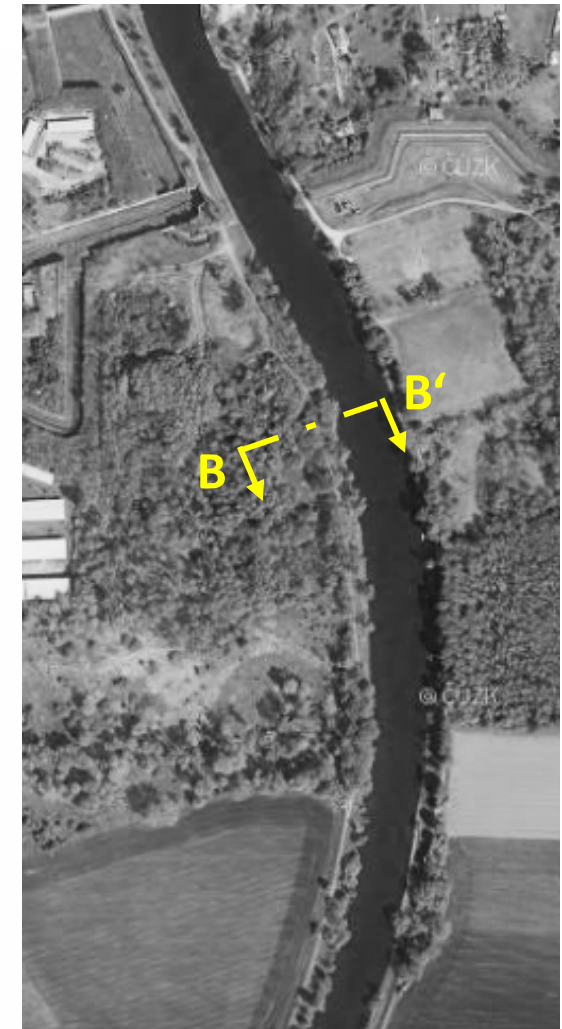
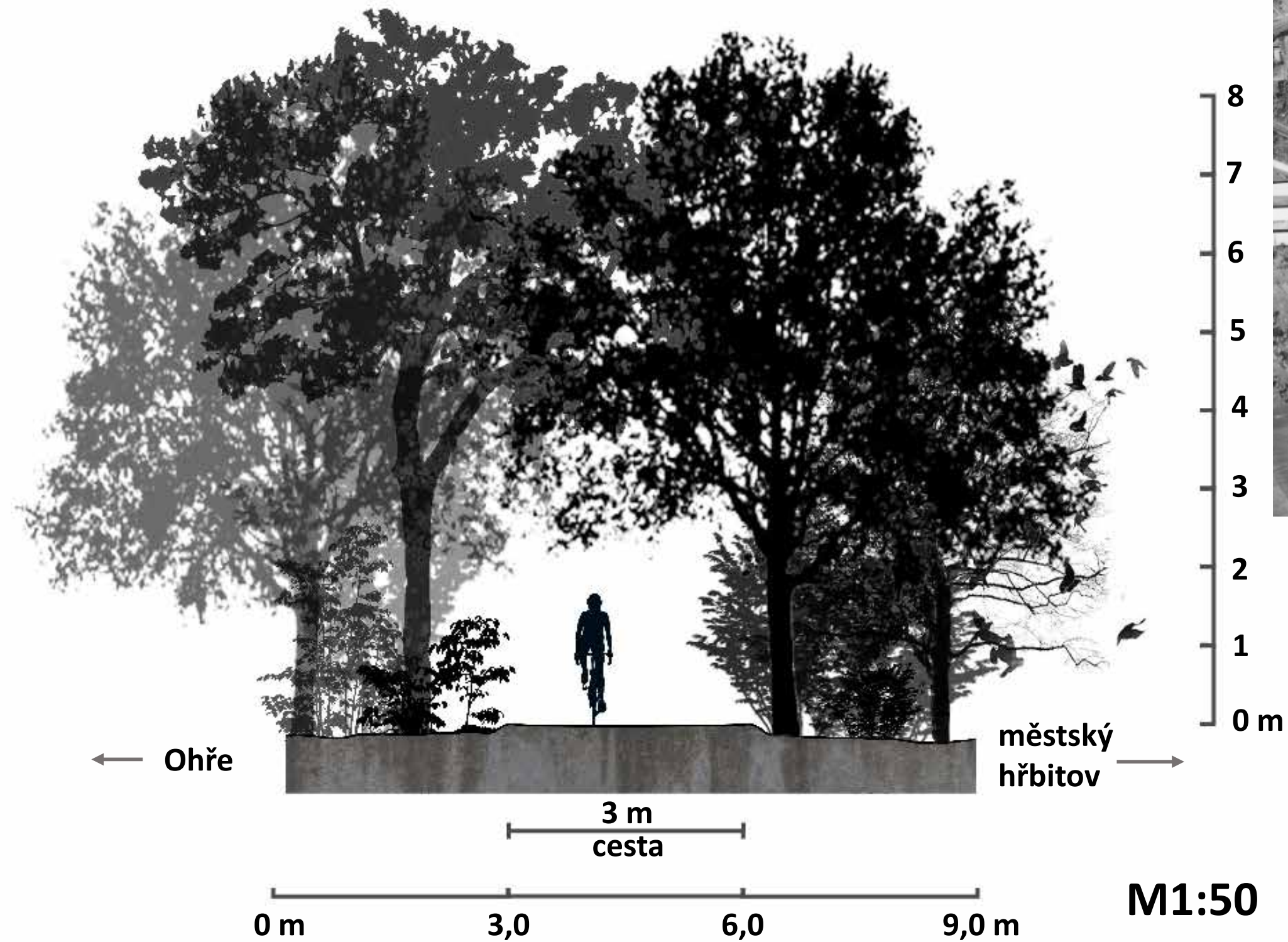
M1:50

zdroje dat: vlastní výstup

V aleji co nejdéle zůstanou staré a velké stromy, které se budou postupně doplňovat (aleji si zachová čistý charakter). Stromy budou vyvětveny do výšky minimálně 3m. V případě poškození aleje vlivem vnějších vlivů budou poškození jedinci nahrazeni Jírovcem maďalem (*Aesculus hippocastanum*), mrtvé dřevo uhynulých jedinců zachováme kvůli biodiverzitě. Dojde-li k poškození aleje klíněnkou jírovcovou, je jako druhová alternativa navržena Lípa srdčitá (*Tilia cordata*).

LUŽNÍ LES

CHARAKTER PŘIROZENÉHO LESA

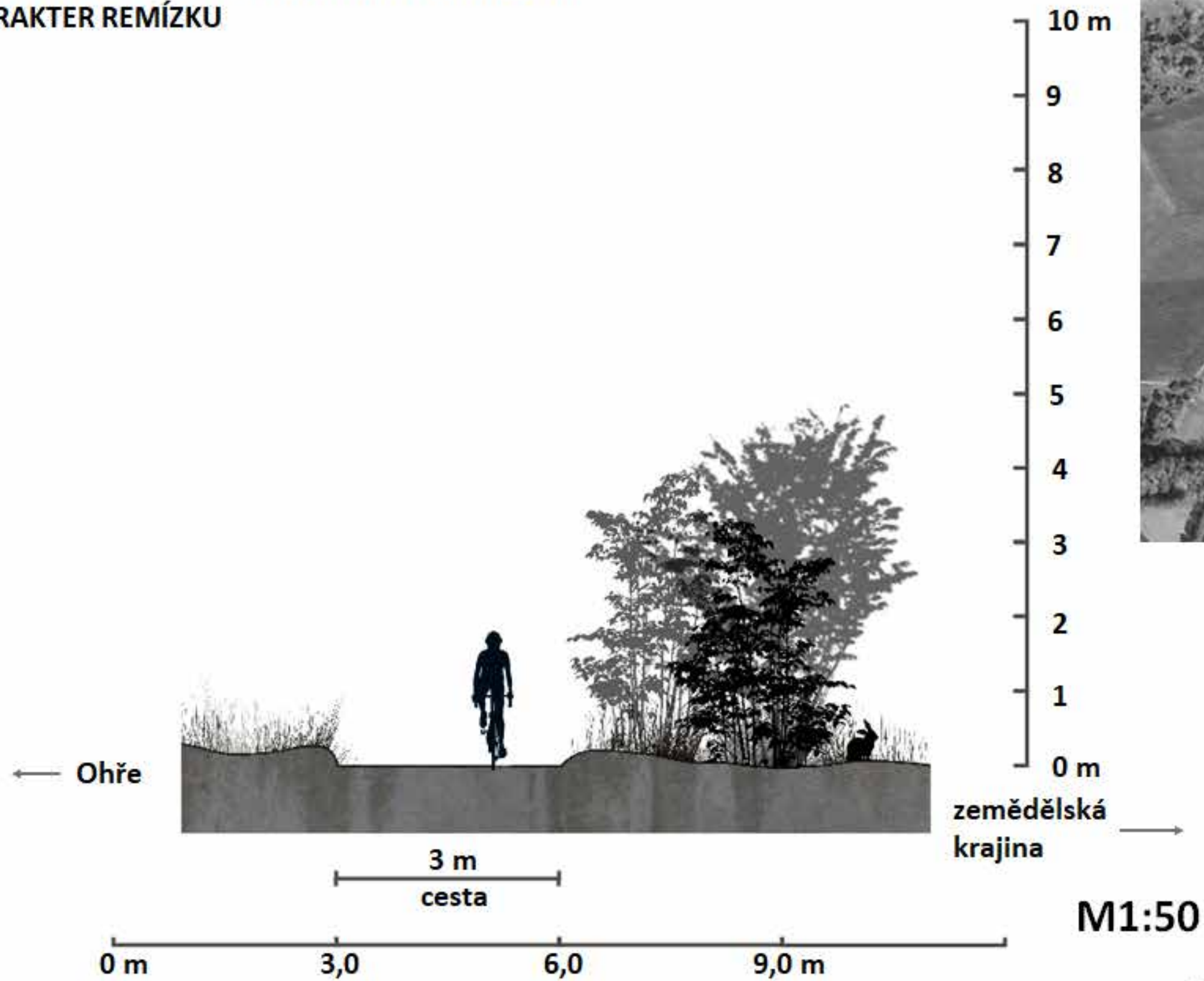

zdroje dat: vlastní výstup

Lužní les ponecháme přirozenému vývoji, nenavrhujeme žádné razantní zásahy. Stromy podél cesty budou vyvětveny do výšky minimálně 3m, aby zde mohli pohodlně projíždět cyklisti. Cílovými skupinami rostlin jsou druhová společenstva tvrdého luhu.

PÁS KEŘŮ PODÉL ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

CHARAKTER REMÍZKY

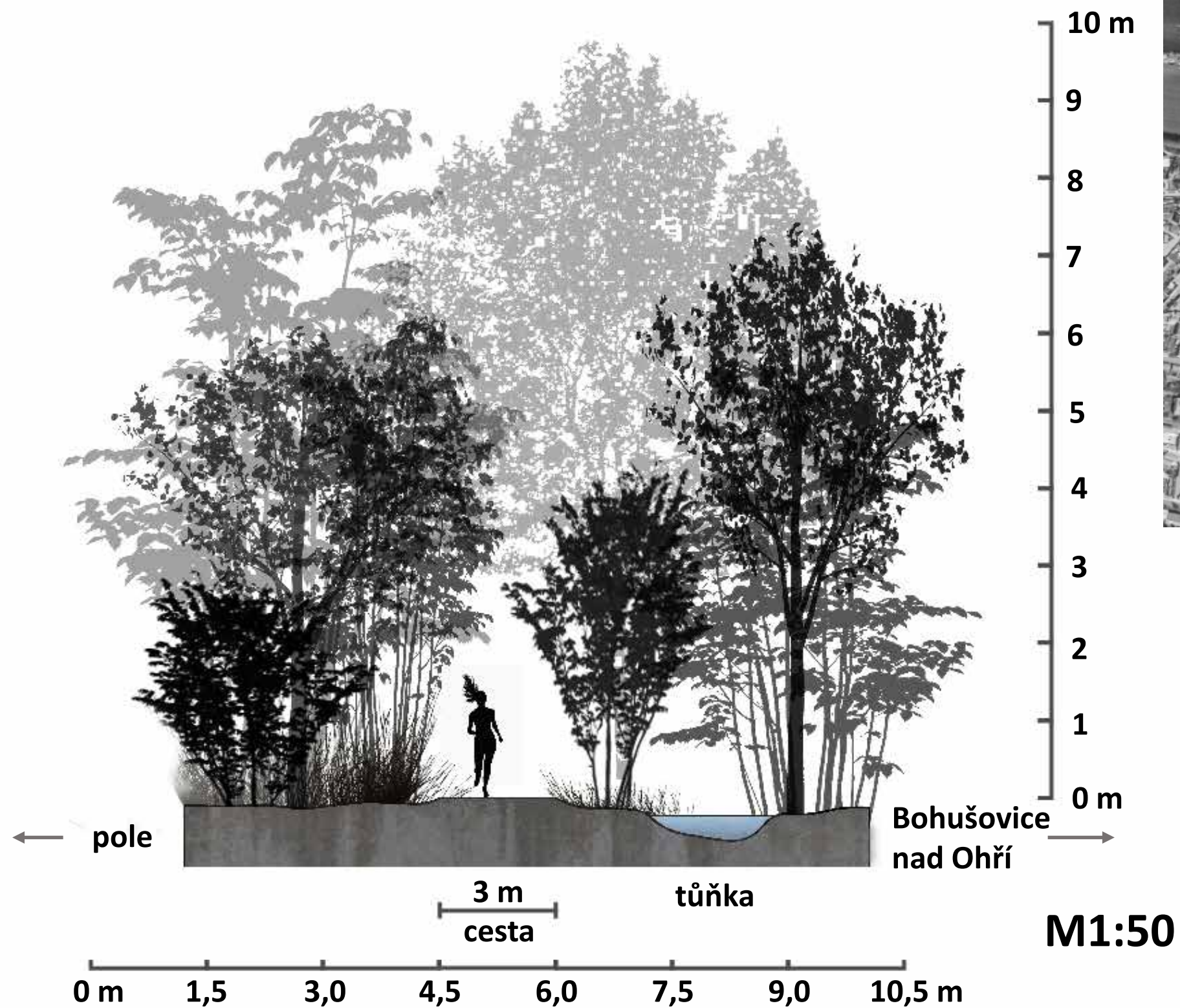

zdroje dat: vlastní výstup

Podél pole bude vysazen 2-3m široký pás dřevin, který bude sloužit jako biokoridor k migraci živočichů, rostlin a organismů mezi současnými lokálními biocentry. Nově navržený biokoridor bude zpracován do územního systému ekologické stability v rámci územního plánu. Navrhovaný sortiment dřevin bude vycházet z mapy přirozené potenciální vegetace.

SLEPÉ RAMENO STARÉ OHŘE

CHARAKTER ZÁTOKY

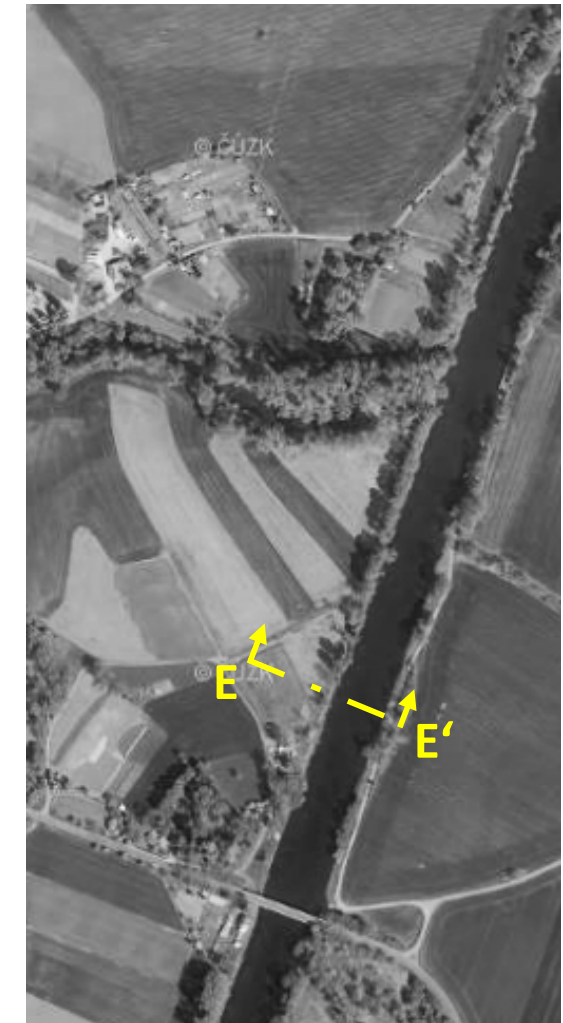
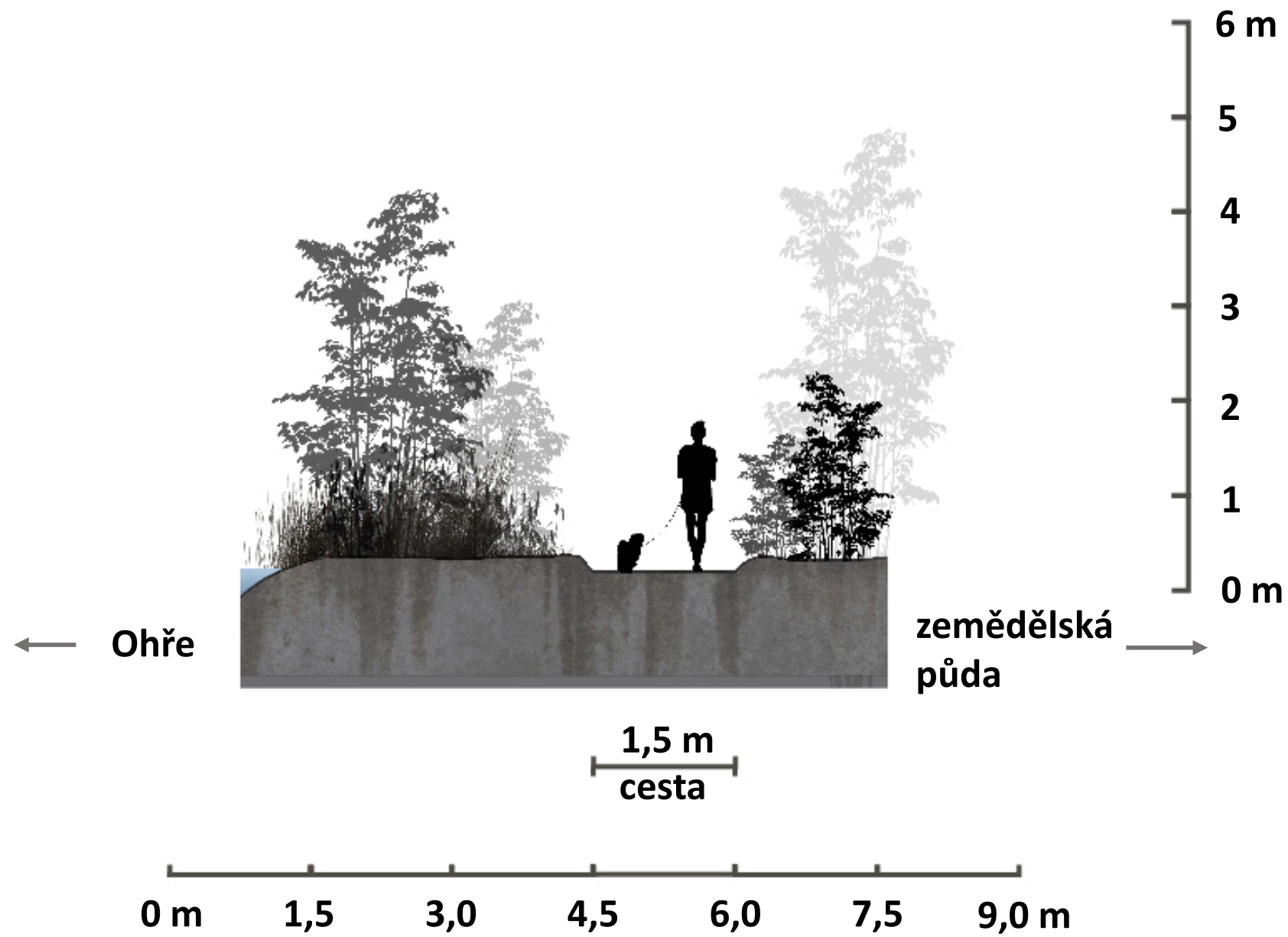

zdroje dat: vlastní výstup

Stávající prohlubně v terénu prohloubíme pomocí bagru, čímž vzniknou přirozené, periodicky zaplavované tůňky o různých rozměrech, ideálně však o rozloze 300 m² a hloubce 1,3m. Tůňky budou zadržovat vodu v krajině a mají za úkol podpořit biodiverzitu obojživelníků. Dna tůní budou členitá, aby v nich byla různá teplota vody, a břehy mělké umožňující živočichům snadný vstup a výstup z vody. Slepé rameno dále ponecháme přirozenému vývoji.

PŘIROZENÁ POBŘEŽNÍ VEGETACE

CHARAKTER ŘÍČNÍHO POBŘEŽÍ

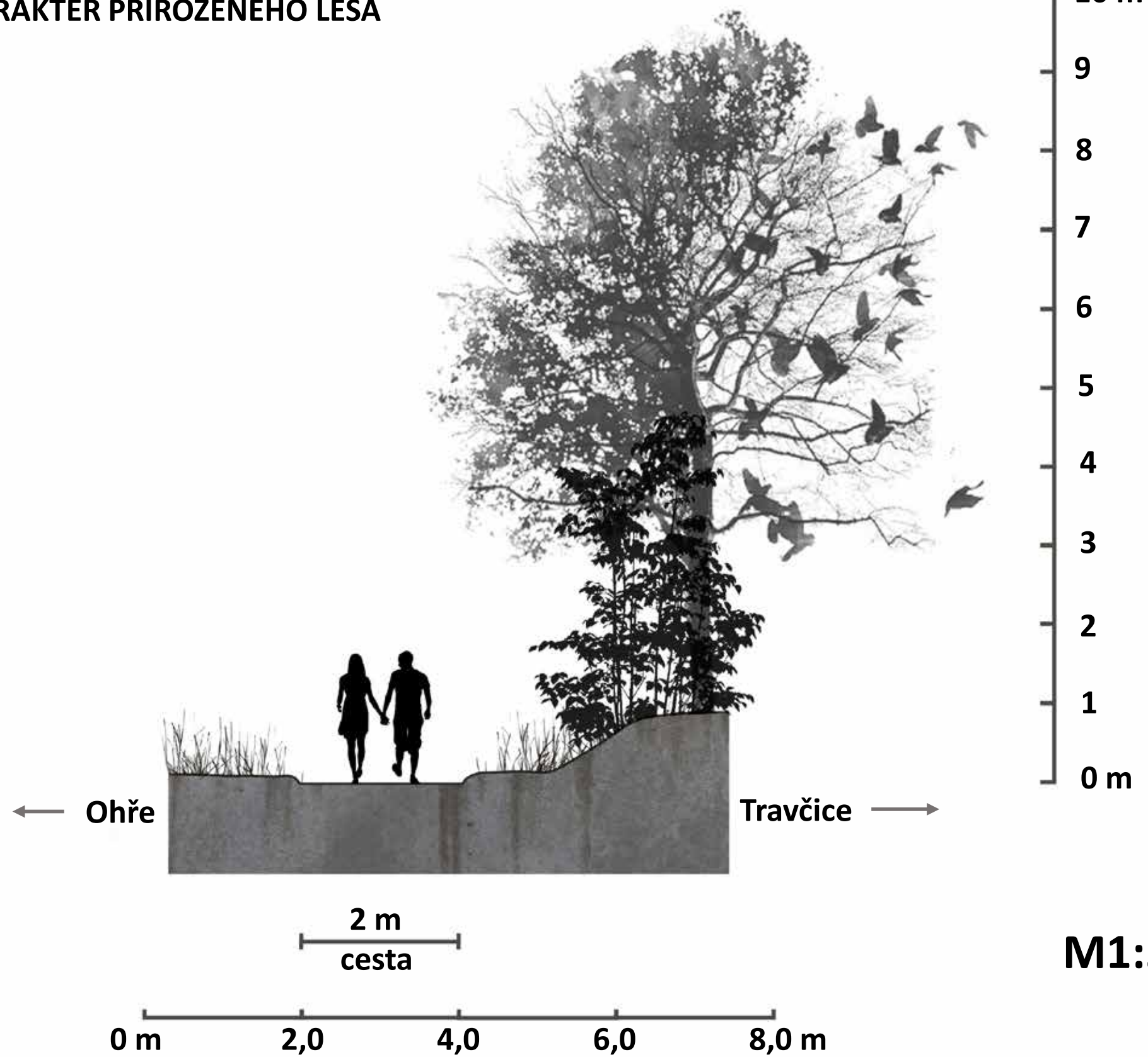
M1:50

zdroje dat: vlastní výstup

Pobřežní vegetaci ponecháme jejímu přirozenému vývoji - neotvíráme průhledy ani výrazně neměníme její druhovou skladbu, navrhujeme pouze odstranění invazivních druhů rostlin (zejména).

LUŽNÍ LES

CHARAKTER PŘIROZENÉHO LESA

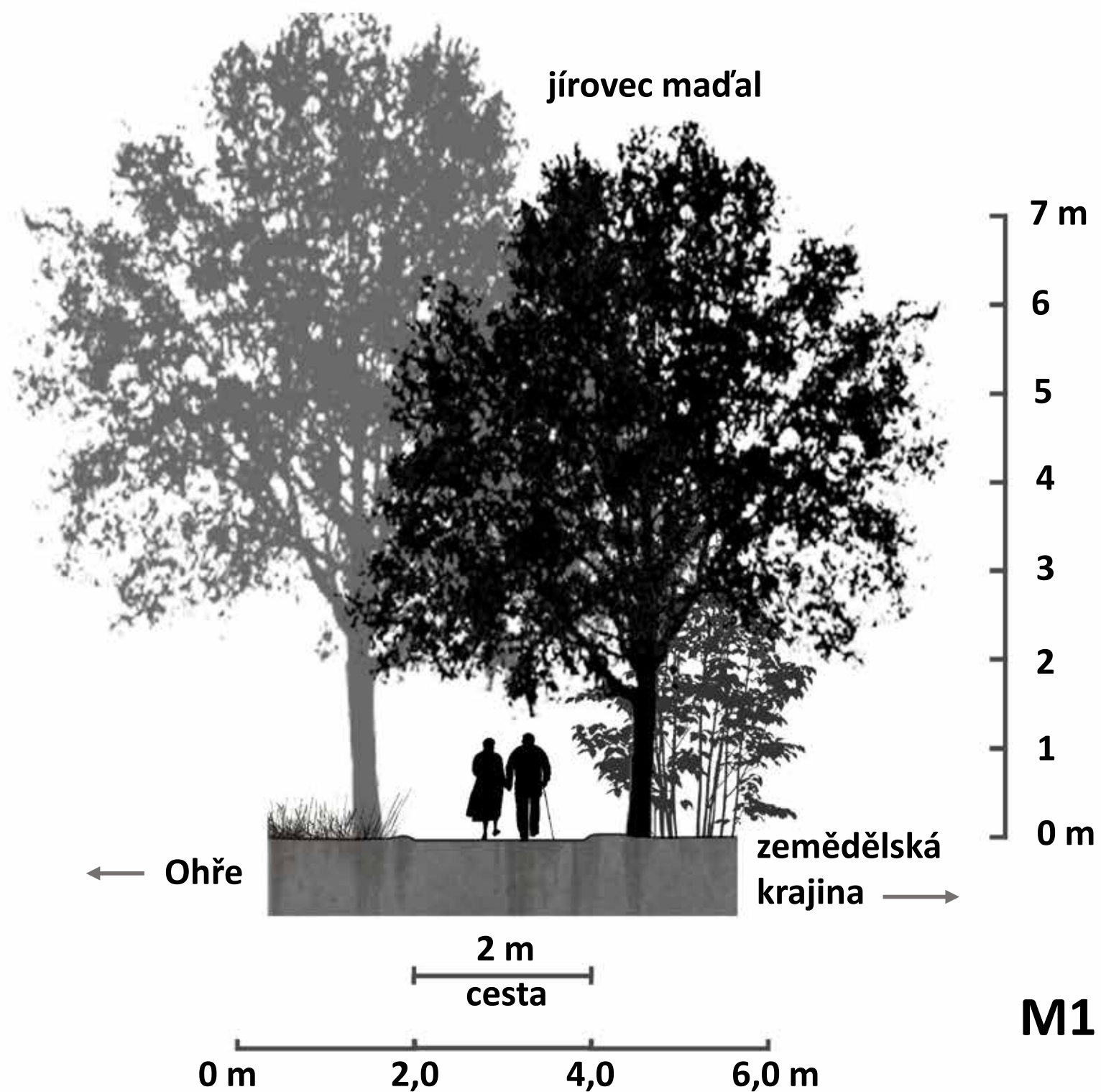

zdroje dat: vlastní výstup

Lužní les ponecháme přirozenému vývoji, nenavrhujeme žádné razantní zásahy. Stromy podél cesty budou vyvětveny do výšky minimálně 3m, aby zde mohli pohodlně projíždět cyklisti. Cílovými skupinami rostlin jsou druhová společenstva tvrdého luhu.

JÍROVCOVÁ ALEJ

CHARAKTER PROMENÁDY

M1:50

zdroje dat: vlastní výstup

V aleji co nejdéle zůstanou staré a velké strom, které se budou postupně doplňovat (aleji si zachová čistý charakter). Stromy budou vyvětveny do výšky minimálně 3m. V případě poškození aleje vlivem vnějších vlivů budou poškození jedinci nahrazeni Jírovcem maďalem (*Aesculus hippocastanum*), mrtvé dřevo uhynulých jedinců zachováme kvůli biodiverzitě. Dojde-li k poškození aleje klíněnkou jírovcovou, je jako druhová alternativa navržena Lípa srdčitá (*Tilia cordata*).

NÁVRH DETAILU - JEHLA

Jehla je místo, kde člověk změní pohled na divokou krajinu a kde se před ním otevře neuvěřitelná kompozice, kterou společně vytvořily voda a čas.

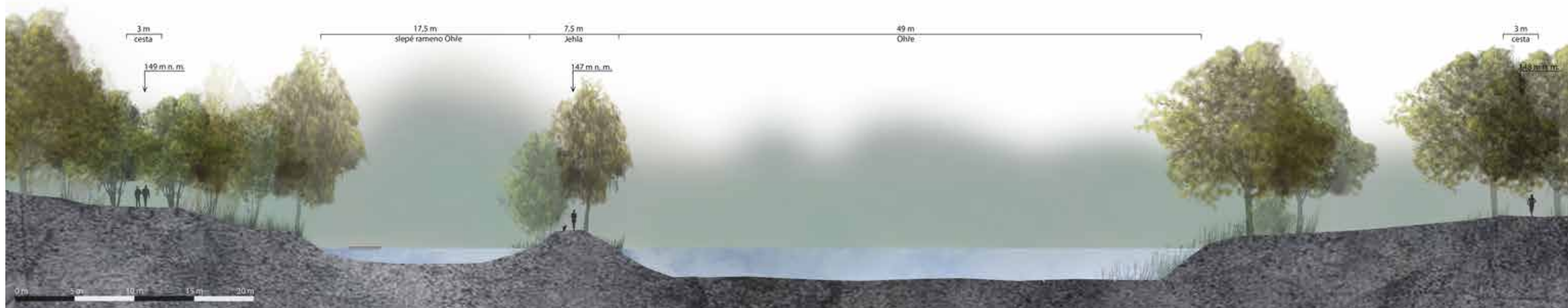
Zajímavé na této krajině je, že člověku je z velké části ukrytá a při dlouhé rovné cestě kolem řeky si jí nemusí ani všimnout. Hlavní cesta podél řeky nás svádí pryč svojí přímočarostí s jasným cílem a nedá nám možnost odbočení a zkoumání okolí. Krajina je podle mého názoru divoká, ale přesto velice krásná a proto jsem se rozhodla jí nechat žít svým životem a pokusit se jí přizpůsobit. Žadné kacení stromů ani vyřezávání náletových dřevin jak se to dělává. Krajina je dobře prostupná a právě divokost, vytváří její kouzlo a jedinečnost.

Můj návrh se skládá ze čtyř rovnoměrně rozmístěných prvků po celém území. Prvním vstupním prvek je zajímavá kompozice z mrtvého dřevu, které poslouží k upoutání pozornosti kolemjdoucích a přesměruje je na správnou cestu. Nicméně hlavní funkcí této kompozice je broukoviště, které přispěje jak k biodiverzitě území, tak pomůže ohroženému a zde žijícímu Páchníkovi hnědému a dalším. Druhým prvkem je mobilní molo, které se dá každoročně nebo v období povodní vytáhnout pomocí ručního navijáku. Molo může sloužit k pobytu osob na vodě, pohodlnému přístupu do vody nebo krátkodobému odstavení nemotorových plavidel. Třetím prvkem je vor, který umožňuje přepravu z jednoho břehu na druhý. Nachází se téměř u konce poloostrova a slouží jako rychlé, zábavné a trochu adrenalinové přeplutí na druhý břeh a pokračování v cestě podél řeky. Poslední čtvrtý prvek je na úplném konci a je to bod, kde jsem chtěla vytvořit výhledový a zároveň zábavný prvek, což je pro mě houpačka.

SITUACE A ŘEZPOHLED

Jako hlavní řezpohled jsem si vybrat řez přes řešené území společně s celou Ohří, jelikož z něho nejlépe vyčteme jak území vypadá a tím ho více pochopíme. Dokážeme si více představit místo a chápeme okolí. Díky řezu například pochopíme líp orientaci mobilního mola.

BROUKOVIŠTĚ

Broukoviště je uměle vytvořený životní prostor zejména pro brouky, ale přitahuje i ostatní hmyz a někdy i malé obratlovce. Jedná se o skupinu kmenů, které poskytují zázemí pro organismy vázané na dřevo v různých stádiích rozkladu, případně pro zvířata vyhledávající v mrtvém dřevě úkryt.

Lidskou činností způsobujeme degradaci ekosystémů a životního prostředí, ohrožení populací mnoha druhů a úbytek nenahraditelných přírodních zdrojů, což vše znamená značné snižování biodiverzity v celosvětovém měřítku. Stále pokračující snižování biodiverzity bezpodmínečně vyústí v rapidní pokles přírodního bohatství a ohrozí poskytování ekosystémových služeb, kterých naše společnost využívá. Prvotní zdroj většiny produktů, které běžně a se samozřejmostí používáme, pochází z přírody. Právě díky tomu, jsme se rozhodly zaměřit na zachování a podporu biodiverzity v krajině.

Pro výskyt některých brouků je důležité, aby dřevo alespoň částečně vysychalo, proto jsou do broukoviště zakomponovány i vyšší kmeny. Kvůli zajištění stability je třeba kmeny zakopat minimálně z jedné třetiny do země. Druhým důvodem je, že řada saproxylických brouků vyžaduje pro svůj vývoj dřevo ve styku se zemí. Odumírající a mrtvé stromy, stojící či padlé, jsou nepostradatelnou součástí řady ekosystémů. I když bývá někdy zpochybňována jejich estetická hodnota, nikdo nepochybuje o tom, že v přírodních procesech mají nezastupitelnou úlohu. Mezi nejatraktivnější dřeviny pro brouky patří dub, javor, jasan jilm a buk. Pro hmyz vázaný na dřeviny bývá druh stromu důležitý. Někteří brouci jsou vázáni dokonce na jediný druh případně na úzký výběr. Důležitý je také stupeň rozkladu dřeva a druh hniloby.

Jen málo druhů brouků můžeme označit za škůdce, kteří jsou schopni napadnout zdravou dřevinu a usmrtit ji. Z pohledu hmyzích obyvatel je zásadní, aby dřevo nebylo zbaveno kůry. Další skupinou je hmyz vázaný na odumřelé dřevo, popřípadě dřevo napadené různými druhy hub. Z hmyzu vázaného na stromy s dutinami jsou to nápadní zlatohlávci, kovaříci nebo páchník. Pokud do osluněných partií broukoviště navrtáme otvory, osídlí je v krátké době také samotářské včely.

MOBILNÍ MOLO

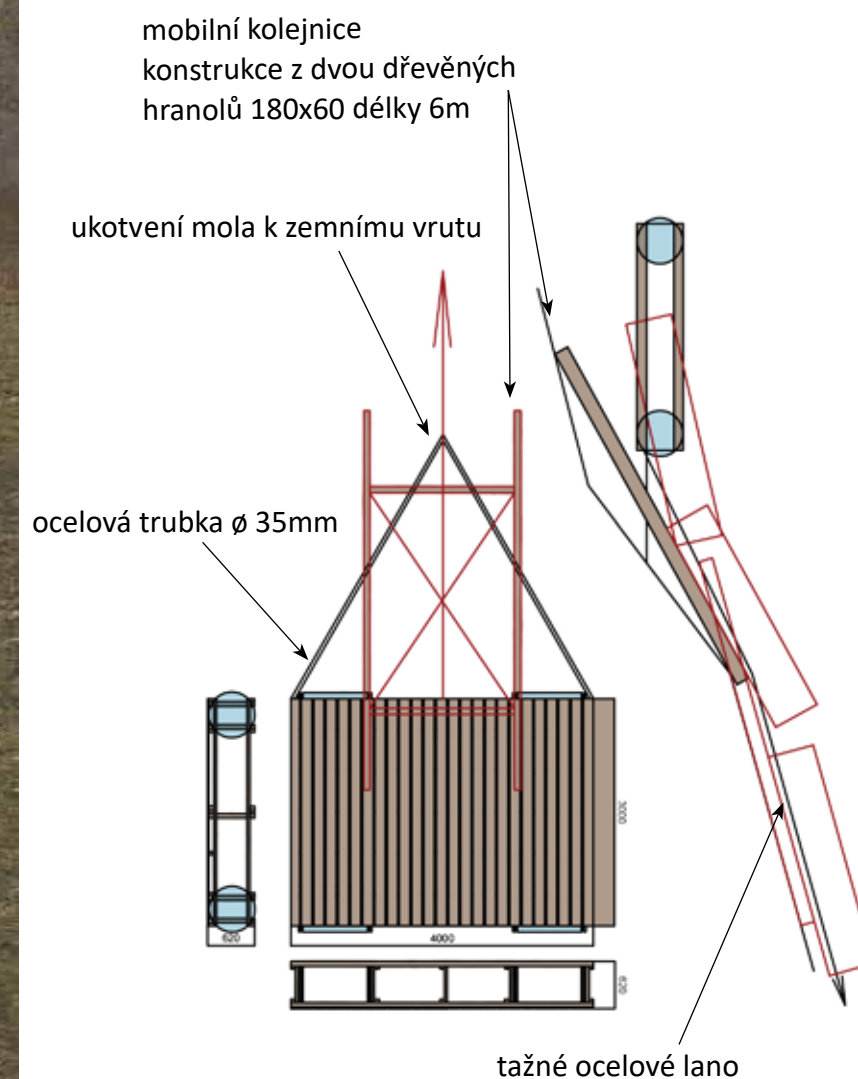
Molo je orientováno do řeky Ohře jednak kvůli výhledům na nekonečnou rovnou řeku, která vypadá jak zrcadlo, tak kvůli čistotě vody na případné koupání. Slepé rameno Ohře je stojící voda a není ideální jako koupací prostor. Prkna budou ošetřena protiskluzovým nátěrem a s drážkami, které sníží nebezpečí uklouznutí.

POPIS KONSTRUKCE

Jedná se o dvě spojené dřevěné platformy (2x 3x4m), která nebude pevně spojena s říčním dnem a břehem. Molo bude zajištěno ocelovými trubkami ukotvenými na pevných bodech, zemních vrutech, na břehu. Celou konstrukci bude možné manuálně spustit do vody a následně vytáhnout ručním navijákem. K tomuto účelu budou zhotoveny mobilní dřevěné kolejnice, po kterém bude možné molo jednoduše vytáhnout. Také se přizpůsobí výšce hladiny právě díky volným spojům.

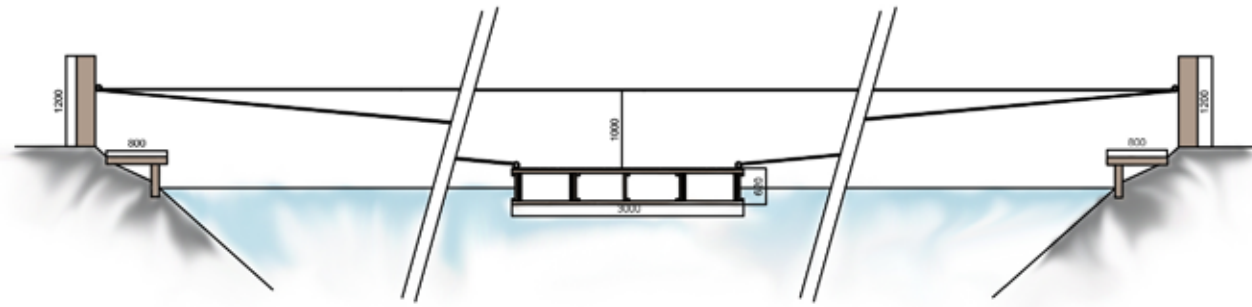

KONSTRUKCE A SCHÉMA VYTAHOVÁNÍ MOLA / M 1:100

VOR

KONSTRUKCE VORU / M 1:100

Vor je navrhnutý na stejném principu jako konstrukce mola. Jedná se o dřevěnou platformu velikosti 2x3m, která je připevněna na dřevěné sloupy pomocí lana na protilehlých březích. Dráha, kterou vor přeplaví při cestě z jednoho břehu na druhý, představuje 22m. Pohonem voru je tažná lidská síla. Plavidlo je obousměrné a umožňuje člověku si vor přitáhnout, i když se nachází na druhé straně. Jedná se o přepravní prostředek se zábavnou funkcí a má zvednout atraktivitu místa.

HOUPAČKA

Poslední čtvrtý prvek je na úplném konci a je to bod, kde jsem chtěla vytvořit výhledový a zároveň zábavný prvek, což je pro mě houpačka. Houpačku můžete používat i jako vyhlídku dolů, pokud budete v klidu a ticho dorazí se za vámi podívat velice přátelská rodinka nutrií. Houpačka taky může sloužit pro zamilované páry či rodiny s dětmi, které nemají rády dlouhé výlety bez cíle.

